

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAPOSLENIMA U AUTONOMNIM POKRAJINAMA I JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 1.

U Zakonu o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave („Službeni glasnik RS”, broj 21/16), član 119. menja se i glasi:

„Član 119.

Poslovi Saveta jesu:

- 1) da prati efekte primene ovog zakona u oblasti stručnog usavršavanja i predlaže moguća unapređenja;
- 2) da saraduje sa Nacionalnom akademijom za javnu upravu i njenim posebnim stručnim telima radi ostarivanja cilja utvrđenog članom 117. ovog zakona;
- 3) da saraduje sa jedinicama lokalne samouprave i njihovim asocijacijama radi sagledavanja njihovih potreba za stručnim usavršavanjem i učestvuje u razvoju utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem u jedinicama lokalne samouprave;
- 4) da daje preporuke u pogledu sadržine i sprovođenja utvrđenih opštih programa obuke, radi njihove primene u skladu sa potrebama zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave;
- 5) da prati specifične potrebe jedinica lokalne samouprave i daje odgovarajuće preporuke i smernice jedinicama lokalne samouprave u vezi sa posebnim programima obuke;
- 6) da razmatra utvrđene potrebe za posebnim programima stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave i daje mišljenje o predlogu posebnih programa obuke u jedinicama lokalne samouprave;
- 7) da donose poslovnik o radu Saveta;
- 8) drugi poslovi u skladu sa zakonom.”

Član 2.

Nazivi iznad članova i čl. 121. i 122. zamenjuju se nazivima iznad članova i čl. 121–122k koji glase:

„Programi

Član 121.

Stručno usavršavanje u jedinicama lokalne samouprave zasniva se na programima kojima se određuju oblici i sadržina stručnog usavršavanja i visina sredstava za stručno usavršavanje.

Programi stručnog usavršavanja jesu:

- 1) Opšti program obuke;
- 2) Program obuke rukovodilaca;
- 3) posebni programi obuke u skladu sa specifičnim potrebama iz delokruga i nadležnosti jedinica lokalne samouprave.

Kriterijumi, merila i način utvrđivanja potreba
za stručnim usavršavanjem

Član 122.

Potreba za stručnim usavršavanjem postoji, naročito:

1) ako se donesu novi propisi koje primenjuju organi jedinica lokalne samouprave ili ako izmena tih propisa nalaže suštinske potrebe u postupanju zaposlenih u organima jedinica lokalne samouprave u vezi sa njihovom primenom ili ako to zahteva da zaposleni steknu ili usvoje nove ili unaprede svoja znanja i veštine za njihovu primenu;

2) ako se u organu jedinice lokalne samouprave kasni sa izvršavanjem utvrđenih obaveza ili postupanjem u utvrđenim rokovima – u najmanje 10% obaveza i postupaka;

3) ako u postupku upravne ili sudske kontrole zakonitosti upravnih akata koje donosi organ jedinice lokalne samouprave bude ukinuto ili poništeno najmanje 10% akata koji su bili predmet kontrole;

4) ako u postupku inspekcijskog nadzora ili drugog oblika kontrole zakonitosti i svrsishodnosti rada organa jedinica lokalne samouprave nadležni organ naloži meru ili utvrdi preporuku za otklanjanje utvrđenih nedostataka u odnosu na upotrebu stečenih znanja i veština za obavljanje poslova radnog mesta zaposlenih;

5) ako rukovodilac organa jedinice lokalne samouprave oceni da opšte stanje u oblasti kojom rukovodi ukazuju na potrebu stručnog usavršavanja zaposlenih;

6) ako neposredni rukovodilac u saradnji sa licem odgovornim za upravljanje kadrovima u organu jedinice lokalne samouprave u postupku ocenjivanja utvrdi potrebno unapređenje znanja i veština zaposlenih.

Nacionalna akademija za javnu upravu (u daljem tekstu: Nacionalna akademija) vrši razvoj metodologije i standardnih instrumenata koji omogućavaju kontinuirano i fleksibilno praćenje i prilagođavanje programa obuke u skladu sa potrebama organa jedinica lokalne samouprave.

Nacionalna akademija sprovodi postupak utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem koje je u vezi sa kontinuiranim stručnim usavršavanjem u jedinicama lokalne samouprave i obukom rukovodilaca, u saradnji sa Savetom, kao i odgovornim licima za poslove upravljanja kadrovima u organima jedinica lokalne samouprave, a razmatra ih i usvaja Programski savet Nacionalne akademije.

Organ državne uprave, uz stručnu podršku Nacionalne akademije, sprovodi postupak utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem koje je u vezi sa sektorskim stručnim usavršavanjem u poverenim poslovima iz delokruga tog organa državne uprave, na osnovu kriterijuma i standardnih instrumenata utvrđenih ovim i posebnim zakonom.

Jedinica lokalne samouprave, uz stručnu podršku Nacionalne akademije, sprovodi postupak utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem koje je u vezi sa specifičnim potrebama iz izvornog delokruga jedinice lokalne samouprave, na osnovu kriterijuma i standardnih instrumenata iz st. 1. i 2. ovog člana, a razmatra ih i usvaja Savet.

Opšti program obuke

Član 122a

Opšti program obuke sprovodi se radi obezbeđivanja podizanja nivoa znanja i veština za obavljanje poslova jedinice lokalne samouprave, u skladu sa utvrđenim potrebama, i obuhvata:

- 1) Uvodni program obuke;
- 2) Program kontinuiranog stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave:
  - (1) Opšti program kontinuiranog stručnog usavršavanja,
  - (2) Sektorski program kontinuiranog stručnog usavršavanja.

Uvodni program obuke obuhvata stručno osposobljavanje zaposlenih koji prvi put zasnivaju radni odnos u jedinici lokalne samouprave, kao i radi pripreme za polaganje državnog stručnog ispita.

Uvodni program obuke priprema i sprovodi Nacionalna akademija, u zavisnosti od stepena stručne spreme zaposlenih koji prvi put zasnivaju radni odnos u jedinici lokalne samouprave ili se pripremaju za polaganje državnog stručnog ispita, a sadrži osnovne elemente programa državnog stručnog ispita.

Korisnici Uvodnog programa obuke prijavljuju se tokom godine, u skladu sa rokom i uslovima prijave koje utvrđuje i objavljuje Nacionalna akademija, a mogu biti i upućeni od strane rukovodioca.

Program kontinuiranog stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave obuhvata opšte i posebne teme iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave, praktična znanja i veštine koji su zajednički ili odlikuju većinu korisnika.

Opšti program kontinuiranog stručnog usavršavanja obuhvata, naročito, teme kao što su: planiranje, priprema i izrada propisa i opštih akata, upravno pravo, upravni postupak i izrada upravnih akata, nadzor, strateško planiranje i upravljanje, razvoj analitičkih veština, zaštita ljudskih prava, borba protiv korupcije, osnovi Evropske unije (osnovne funkcije Evropske unije, odnosno institucije, pravo i procedure, sektorske politike i pravne tekovine Evropske unije) i drugo.

Program stručnog usavršavanja iz stava 6. ovog člana priprema, sprovodi i razvija Nacionalna akademija, pri čemu tematsku oblast osnovi Evropske unije priprema, sprovodi i razvija u saradnji sa organom nadležnim u poslovima koordinacije u vezi sa procesom pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji.

Sektorski program kontinuiranog stručnog usavršavanja obuhvata teme koje se odnose na izvorni delokrug jedinice lokalne samouprave, a može da sadrži i teme iz stava 6. ovog člana i druge teme za koje jedinica lokalne samouprave iskaže potrebe.

Sektorski program kontinuiranog stručnog usavršavanja priprema i razvija Savet, u saradnji sa Nacionalnom akademijom, a sprovodi ga jedinica lokalne samouprave, koja može odlučiti da ga sprovede samostalno ili da njegovo sprovođenje poveri Nacionalnoj akademiji ili drugom sprovodiocu obuka u skladu sa zakonom.

Program obuke rukovodilaca

Član 122b

Program obuke rukovodilaca ima za cilj stručno usavršavanje zaposlenih koji se pripremaju ili nalaze na rukovodećim radnim mestima, radi sticanja znanja i

veština, kao i unapređenja sposobnosti za uspešno ostvarivanje funkcije rukovođenja u jedinici lokalne samouprave i unapređenje kvaliteta u procesu utvrđivanja i sprovođenja javnih politika.

Program obuke rukovodilaca priprema, sprovodi i razvija Nacionalna akademija, u saradnji sa Savetom.

Posebni programi obuke

Član 122v

Posebni programi obuke pripremaju se i sprovode radi stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinici lokalne samouprave, a u skladu sa specifičnim potrebama iz delokruga i nadležnosti jedinice lokalne samouprave, odnosno potrebama vezanim za pojedina radna mesta, vrste poslova ili posebne grupe korisnika, i obuhvata:

- 1) sektorski posebni program obuke;
- 2) posebni program stručnog usavršavanja u jedinici lokalne samouprave.

Sektorski posebni program obuke sprovodi se radi podizanja nivoa znanja zaposlenih na pojedinim radnim mestima ili vrsti poslova za obavljanje poverenih poslova jedinice lokalne samouprave iz delokruga jednog organa državne uprave.

Posebni program stručnog usavršavanja u jedinici lokalne samouprave sprovodi se radi podizanja nivoa znanja i veština zaposlenih na pojedinim radnim mestima ili vrsti poslova iz izvornog delokruga i nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Organ državne uprave, odnosno jedinica lokalne samouprave, u skladu sa ovim i posebnim zakonom, a u neposrednoj saradnji sa Nacionalnom akademijom, može odlučiti da sektorski posebni program obuke, odnosno posebni program stručnog usavršavanja u jedinici lokalne samouprave:

- 1) samostalno programira i sprovodi;
- 2) programira Nacionalna akademija, odnosno da preuzme pripremljen program Nacionalne akademije, a samostalno ga sprovodi;
- 3) da sam programira, a da sprovođenje poveri Nacionalnoj akademiji;
- 4) programira i sprovede Nacionalna akademija.

Sredstva za sprovođenje programa obuke

Član 122g

Sredstva za sprovođenje Uvodnog programa obuke, Opšteg programa kontinuiranog stručnog usavršavanja, Programa obuke rukovodilaca i sektorskog posebnog programa obuke, obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Sredstva za sprovođenje Sektorskog programa kontinuiranog stručnog usavršavanja i posebnog programa stručnog usavršavanja u jedinici lokalne samouprave, obezbeđuju se u budžetu jedinice lokalne samouprave.

Obavezni elementi (delovi) programa stručnog usavršavanja

Član 122d

Obavezni elementi (delovi) programa stručnog usavršavanja jesu, naročito:

- 1) razlog koji je uslovio donošenje programa i cilj koji se želi ostvariti njegovom realizacijom;
- 2) oblast stručnog usavršavanja;
- 3) opis programa i tematskih celina;
- 4) organ iz člana 1. ovog zakona kome je namenjen;
- 5) opis ciljane grupe korisnika obuke i broj polaznika po organu za koji je, saglasno obezbeđenim sredstvima, moguće obezbediti sprovođenje obuke;
- 6) projekcija troškova programa po jednom korisniku;
- 7) oblici, metode i nosioci realizacije;
- 8) očekivani efekti u podizanju nivoa znanja i veština polaznika;
- 9) način vrednovanja i verifikacije.

Donošenje programa stručnog usavršavanja

Član 122đ

Opšti program obuke i Program obuke rukovodilaca, za svaku godinu donosi Vlada, na predlog Nacionalne akademije, po pribavljenom mišljenju Saveta.

Sektorski posebni program obuke donosi, za svaku godinu, organ državne uprave u čijem su delokrugu povereni poslovi po pribavljenom mišljenju Saveta, a posebni program stručnog usavršavanja u jedinici lokalne samouprave, za svaku godinu, donosi nadležni organ u jedinici lokalne samouprave po pribavljenom mišljenju Saveta.

Oblici sprovođenja programa stručnog usavršavanja

Član 122e

Oblici u kojima se organizuje i sprovodi program stručnog usavršavanja mogu biti predavanja, seminari, treninzi, radionice, okrugli stolovi, konferencije, stažiranja, koučing, mentorstvo, studentske posete, elektronsko učenje i drugo.

Predavači i drugi realizatori i sprovodioci programa

Član 122ž

Program stručnog usavršavanja koji sprovodi Nacionalna akademija, po pravilu, realizuju predavači akreditovani u skladu sa programom selekcije, obuke i akreditacije predavača.

Predavači mogu biti iz sastava zaposlenih u Nacionalnoj akademiji, pod uslovom da su prethodno akreditovani pod opštim uslovima akreditacije predavača.

Mentori realizuju program stručnog usavršavanja kada je, kroz grupni ili pojedinačni rad sa polaznicima i u postupku obavljanja poslova njihovog radnog mesta, potrebno obezbediti neposrednu podršku i prenošenje kompletnih znanja,

iskustava, sposobnosti i veština koje za rad u oblasti koja je predmet programa ima mentor, a koja treba da stekne polaznik.

Kouči obezbeđuju realizaciju programa pružanjem podrške polaznicama koja je usmerena na to da se zajedničkim ili međusobnim podsticanjem za razmenu iskustava kouča i polaznika razviju veštine za efikasnije rešavanje problema i ostvarivanje profesionalnih interesa i unapređenje radnog učinka na radnom mestu, odnosno za ostvarivanje nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Predavačima, mentorima, koučima i drugim realizatorima programa pripada naknada za izvršeni rad.

Realizatori programa za vreme izvođenja programa ostvaruju pravo na plaćeno odsustvo sa rada, za koje ostvaruju pravo na naknadu plate kao da se nalaze na radu.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na Sektorski program kontinuiranog stručnog usavršavanja i posebne programe obuke, ako ih ne sprovodi Nacionalna akademija, kao i na opšte i posebne programe obuke i Program obuke rukovodilaca koji se realizuju u okviru projekata koji se finansiraju iz sredstava koje su obezbedili donatori.

Sektorski program kontinuiranog stručnog usavršavanja i posebne programe obuke mogu da sprovede visokoškolske ustanove koje su akreditovane u skladu sa propisima o visokom obrazovanju, naučnoistraživačke organizacije koje su akreditovane u skladu sa propisima o naučnoistraživačkoj delatnosti, javno priznati organizatori obrazovanja odraslih koji su taj status stekli u skladu sa propisima o obrazovanju odraslih i lica koja za to budu akreditovana u skladu sa odredbama ovog zakona.

Selekcija i akreditacija predavača i drugih realizatora i sprovodioca programa

Član 122z

Selekciju i akreditaciju predavača i drugih realizatora i sprovodioca programa sprovodi Nacionalna akademija.

Selekcija predavača sprovodi se iz reda stručnjaka relevantnih u oblasti koja je deo programa stručnog usavršavanja, prvenstveno iz reda zaposlenih u državnim organima i organima jedinica lokalne samouprave.

Predavač se selektuje na osnovu stručnog, radnog i predavačkog iskustva u predmetnoj oblasti za koju se prijavljuje, objavljenih radova iz relevantne stručne oblasti, provere trenerskih veština, kao i uspeha u programu obuke predavača.

Program obuke predavača podrazumeva stručno usavršavanje lica sa specijalističkim znanjem iz određenih oblasti i sprovodi se radi unapređenja predavačkih veština, usvajanja didaktičko metodičkih znanja i razvoja veština prezentacije i komunikacije radi prenošenja stručnih znanja.

Izuzetno od st. 2–4. ovog člana kada se za predavača selektuje stranac program obuke obuhvata osnove pravnog poretka i zakonodavnog sistema Republike Srbije, organizacije, delokruga i nadležnosti državnih organa i jedinica lokalne samouprave i njihovog odnosa prema drugim organima javne vlasti i imaocima javnih ovlašćenja i osnovne mere i aktivnosti iz strateških akata iz oblasti za koju se angažuje.

Akreditacija predavača vrši se nakon sprovedenog postupka selekcije, upisom u stalnu listu predavača i drugih realizatora obuka koja se vodi prema stručnoj, odnosno tematskoj oblasti ili veštini.

Na mentore i kouče shodno se primenjuju odredbe st. 1, 2, 3, 4. i 6. ovog člana.

Vlada, na predlog Nacionalne akademije, donosi akt kojim se bliže uređuje program selekcije, obuke, akreditacije i načina angažovanja predavača, mentora i kouča, iznos naknada za njihov rad, kao i oblik, način upisa i vođenja stalne liste predavača i drugih realizatora obuka.

Za sprovođenje Sektorskog programa kontinuiranog stručnog usavršavanja i posebnih programa obuke mogu se akreditovati lica koja ispune uslove u pogledu potrebnih kadrova, prostora, opreme i sredstava.

Lice koje podnese zahtev za akreditaciju mora da ima, odnosno da obezbedi:

1) odgovorno lice, kao i realizatore obuke sa stalne liste predavača koju vodi Nacionalna akademija, druge realizatore obuke angažovane iz reda zaposlenih u visokoškolskim ustanovama koje su akreditovane u skladu sa propisima o visokom obrazovanju ili iz reda zaposlenih u naučnoistraživačkim organizacijama akreditovanim u skladu sa propisima o naučnoistraživačkoj delatnosti ili iz reda zaposlenih u drugim javno priznatim organizatorima aktivnosti obrazovanja odraslih ili realizatore obuke koji imaju najmanje isti nivo i vrstu obrazovanja kao i zaposleni koji su polaznici obuke, odnosno odgovarajućeg programa i koji poseduju stručno, radno i predavačko iskustvo u oblasti u kojoj se program sprovodi, odnosno objavljene radove iz relevantne stručne oblasti;

2) prostor – u vlasništvu, zakupu ili po osnovu ugovora o korišćenju, u kome će se sprovesti obuka, odnosno realizovati program, a koji nije manji od 2m² po polazniku obuke;

3) opremu i sredstva (nameštaj, računare, projektore, table za prezentaciju, i dr.) koji su neophodni za realizaciju programa.

Vlada, na predlog Nacionalne akademije, donosi akt kojim se bliže uređuju kriterijumi i merila kojima se dokazuje ispunjenost uslova iz st. 9. i 10. ovog člana, odnosno potvrđuje status akreditovane visokoškolske ustanove ili naučnoistraživačke organizacije ili javno priznatog organizatora aktivnosti obrazovanja odraslih, kao i oblik, način upisa i vođenja evidencije o ovim licima.

Izbor izvođača programa iz stava 9. ovog člana između akreditovanih sprovodioca obuka vrši se saglasno propisima kojima se uređuje oblast javnih nabavki.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na predavače, druge realizatore i sprovodioce programa kojima je taj status utvrđen potvrđenim međunarodnim ugovorom, odnosno sporazumom zaključenim saglasno zakonu kojim se uređuju donacije i humanitarna pomoć.

Evidencija, akreditacija i depozit podataka
o programima stručnog usavršavanja

Član 122i

Nacionalna akademija vodi evidenciju programa stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave u okviru Centralne evidencije programa stručnog usavršavanja u javnoj upravi.

Posebni programi obuke koje samostalno ostvaruju organi državne uprave, odnosno jedinice lokalne samouprave upisuju se u evidenciju iz stava 1. ovog člana pre početka izvođenja, čime stiču svojstvo akreditovanog programa stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave.

Evidencija iz stava 1. ovog člana, pored podataka o programu, sadrži i podatke o: jedinici lokalne samouprave, odnosno korisnicima; učesnicima; sprovodiocu kome je povereno izvođenje obuke; predavačima, mentorima i koučima; ocenama uspešnosti sprovedenih programa i materijalima koji su pripremljeni za potrebe ili su proizvod programa stručnog usavršavanja.

Organi državne uprave, odnosno jedinice lokalne samouprave su dužni da Nacionalnoj akademiji dostavljaju podatke i materijale koji čine sadržinu evidencija iz stava 1. ovog člana.

Oblik, način upisa i vođenja evidencije iz stava 1. ovog člana, bliže propisuje Nacionalna akademija.

Vrednovanje sprovedenih programa stručnog usavršavanja

Član 122j

Vrednovanje programa stručnog usavršavanja ostvaruje se naročito na osnovu godišnje ocene neposrednog rukovodioca o uticaju pohađanja obuka na unapređenje obavljanja posla, ocene polaznika o realizovanom programu, ocene realizatora programa, ocene Saveta i ocene Programskog saveta Nacionalne akademije.

Kriterijume i merila za vrednovanje programa stručnog usavršavanja utvrđuje Nacionalna akademija, u saradnji sa Svetom, kao i odgovornim licima za poslove upravljanja kadrovima u jedinicama lokalne samouprave.

Verifikacija programa stručnog usavršavanja

Član 122k

Za sve programe stručnog usavršavanja koji su akreditovani kod Nacionalne akademije, izdaje se uverenje (sertifikat, potvrda) učesniku, odnosno korisniku programa.

Ako program ne sadrži proveru uspeha, odnosno procenu stečenih znanja ili veština, izdaje se uverenje (potvrda) o pohađanju programa.

Ako se po završetku programa vrši provera znanja učesnika, odnosno korisnika, izdaje se odgovarajuće uverenje o ostvarenom uspehu (sertifikat).

Potvrdu o pohađanju programa, odnosno sertifikat o ostvarenom uspehu, izdaje organizator programa.

Uslove izdavanja, oblik uverenja (sertifikata, potvrde) i način vođenja evidencije o izdatim uverenjima (sertifikatima, potvrdama) bliže propisuje Nacionalna akademija.”

Član 3.

U članu 128. posle stava 2. dodaju se st. 3–5. koji glase:

„Mentori u programima stručnog osposobljavanja u jedinicama lokalne samouprave jesu, po pravilu, zaposleni koji imaju značajno iskustvo u obavljanju relevantnih poslova i koji su ostvarili zapažene i priznate rezultate u radu jedinice lokalne samouprave.

Mentorstvo u organu jedinice lokalne samouprave ostvaruje se u skladu sa programom iz stava 1. ovog člana, a podrazumeva neposredan lični prenos znanja i iskustava u određenom trajanju.

Nacionalna akademija priprema i sprovodi poseban program obuke mentora i donosi smernice za njihov rad.”

Član 4.

U članu 189. stav 1. tač. 3)–6) menjaju se i glase:

„3) pripremu i sprovođenje programa stručnog osposobljavanja u jedinicama lokalne samouprave;

4) pripremu i sprovođenje programa obuke u skladu sa ovim zakonom;

5) vrednovanje sprovedenih programa stručnog usavršavanja;

6) utvrđivanje potreba za stručnim usavršavanjem zaposlenih i dodatnim obrazovanjem službenika;”

Posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„U vršenju poslova iz stava 1. ovog člana, izuzev poslova stručnog osposobljavanja i stručnog usavršavanja, jedinica lokalne samouprave može ostvariti saradnju sa službom Vlade za upravljanje kadrovima radi pružanja stručne pomoći u primeni odredaba ovog zakona i drugih propisa koji uređuju upravljanje ljudskim resursima u jedinicama lokalne samouprave.”

Prelazne i završne odredbe**Član 5.**

Podzakonska akta koja su predviđena ovim zakonom doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 6.

Propisi doneti do dana stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju da se primenjuju do donošenja odgovarajućih propisa utvrđenih ovim zakonom, ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 7.

Postupci za akreditaciju realizatora programa stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave koji nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se prema odredbama zakona i podzakonskih akata koji su se primenjivali do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ako posle stupanja na snagu ovog zakona konačno rešenje doneto u postupcima iz stava 1. ovog člana bude poništeno ili ukinuto, dalji postupak sprovodi se prema odredbama ovog zakona.

Član 8.

Nacionalna akademija preuzima od Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave službenu evidenciju odobrenih i realizovanih programa, izdatih akreditacija realizatora programa i evidenciju o učesnicima u programima stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave, kao i prava, obaveze, predmete, opremu, sredstva za rad i arhivu za vršenje nadležnosti u ovim poslovima.

Član 9.

Izuzetno od odredaba čl. 121–122k ovog zakona, stručno usavršavanje zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave u 2017. godini sprovodiće se na osnovu programa stručnog usavršavanja koji su za 2017. godinu doneti u skladu sa ranije važećim propisom.

Član 10.

Za selekciju i akreditaciju predavača, drugih realizatora i sprovodilaca programa donetih u skladu sa ovim zakonom, Nacionalna akademija raspisaće javni poziv u roku od 60 dana od dana donošenja podzakonskih akata utvrđenih ovim zakonom.

Javni poziv se oglašava u službenom glasilu Republike Srbije, odnosno na zvaničnoj internet stranici Nacionalne akademije.

Lica koja su, po propisima koji su se primenjivali do dana stupanja na snagu ovog zakona, odlukom nadležnog organa, stekla status lica koja sprovode programe, odnosno status realizatora programa (predavača, mentora, kouča i sl.) i akreditovana ili na drugi način ovlašćena da učestvuju u sprovođenju, odnosno realizaciji programa i koja se nalaze na postojećim listama lica ovlašćenih za sprovođenje, odnosno realizaciju programa, koje vode nadležni organi, zadržavaju stečeni status i nastavljaju da sprovode, odnosno realizuju programe na kojima jesu ili na kojima budu angažovani – dok ne budu akreditovani i upisani u stalnu listu predavača i drugih realizatora obuke ili evidenciju o akreditovanim sprovodiocima obuke, u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih za njegovo izvršavanje, a najduže tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 11.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave sadržan je u odredbi člana 97. stav 1. tačka 8. Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 98/06), kojom je utvrđeno da Republika Srbija u okviru svojih nadležnosti, uređuje sistem u oblasti radnih odnosa.

Pored toga, ustavni osnov uređen je članom 99. stav 1. tačka 7. Ustava, saglasno kome Narodna skupština donosi zakone i druge opšte akte iz nadležnosti Republike Srbije.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenjem Strategije stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave u Republici Srbiji („Službeni glasnik RS”, broj 27/15, u daljem tekstu: Strategija), utvrđeni su suštinski reformski ciljevi na kojima treba da se zasniva „uspostavljanje usklađenog, trajnog i održivog sistema stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave”. Ovi ciljevi treba da doprinesu „povećanju nivoa znanja i veština zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave neophodnih za ostvarivanje osnovnih postulata moderne lokalne samouprave” i „principa Evropskog administrativnog prostora”, odnosno sposobnosti da se „spovedu obaveze koje proističu iz članstva Republike Srbije u Evropskoj uniji”.

U skladu sa navedenim, neophodno je normativno urediti sva pitanja od značaja za ostvarivanje funkcije stručnog usavršavanja na ovom nivou vlasti, kao jednog od preduslova Strategijom definisanog uvođenja „novog sistema stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave zasnovanog na principima: međusobne koordinacije u radu subjekata sistema stručnog usavršavanja; kontinuiteta i održivosti sistema stručnog usavršavanja; unapređenja i obezbeđivanja kvaliteta stručnog usavršavanja kroz definisanje osnovnih elemenata sadržine programa i određivanje procedure za njihovo utvrđivanje; ravnopravnosti u ostvarivanju prava na stručno usavršavanje i izvršavanju obaveza; ravnopravnosti izvođača programa stručnog usavršavanja na tržištu, uz ispunjenje utvrđenih uslova za sprovođenje programa stručnog usavršavanja; efikasnosti, odnosno svrsishodnog korišćenja budžetskih sredstava namenjenih za stručno usavršavanje i odgovornosti svih subjekata koji su nosioci aktivnosti na uspostavljanju i realizaciji sistema stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave”.

Istovremeno, ova strategija prepoznaje potrebu da se sistem stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave uskladi sa sistemom stručnog usavršavanja u drugim segmentima javne uprave, jer bi se na taj način, kako se navodi, obezbedili „bolja saradnja i koordinacija nadležnih organa” i „značajni efekti na planu uštede troškova organizovanja stručnog usavršavanja”. Takođe, ukazuje se da je ovaj cilj, kao preduslov „jedininstvenog kvaliteta obavljanja poslova iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave u odnosu na sve građane i pravna lica”, moguće ostvariti u okviru centralne nacionalne institucije za stručno usavršavanje, na osnovu jedinstveno utvrđenih programa stručnog usavršavanja.

Navedeno je u potpunosti saglasno Strategiji reforme javne uprave u Republici Srbiji („Službeni glasnik RS”, br. 9/14 i 42/14 – ispravka), kojom se kao jedan od preduslova ukupnog razvoja i unapređenja sistema upravljanja ljudskim resursima u javnoj upravi predviđa uspostavljanje jedinstvenog sistema stručnog usavršavanja u javnoj upravi, odnosno uvođenje jednog organizacionog oblika za sprovođenje programa stručnog usavršavanja i opštih materijalnih elemenata za

definisane programa stručnog usavršavanja koji su zajednički za sve kategorije zaposlenih u javnoj upravi.

U tom smislu, radi ostvarivanja svih navedenih strateških pravaca delovanja, neophodno je donošenjem Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave, sve materijalne i funkcionalne elemente stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave unaprediti i uskladiti sa celinom sistema stručnog usavršavanja koji se uspostavlja Zakonom o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu („Službeni glasnik RS”, broj 94/17).

III. OBJAŠNJENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Član 1. – Odredbama ovog člana Zakona utvrđuje se usklađivanje poslova Saveta za stručno usavršavanje zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave (u daljem tekstu: Savet) sa celinom predloženih unapređenja oblasti stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave, ali i zakonom utvrđenim načelima sistema stručnog usavršavanja na kojima se ono zasniva.

Član 2. – Odredbe koje uređuju najznačajnija pitanja u vezi sa stručnim usavršavanjem u jedinicama lokalne samouprave predložene su u skladu sa konceptom na kome se uspostavlja stručno usavršavanje u javnoj upravi u celini. Ovim rešenjima s jedne strane, ostvaruju se ciljevi i principi stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave utvrđeni Strategijom stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave u Republici Srbiji, a s druge strane stvaraju se uslovi za ukupno unapređenje administrativnih kapaciteta u jedinicama lokalne samouprave za ostvarivanje opštih i posebnih ciljeva i principa reforme javne uprave.

Zakonom se najpre, utvrđuje da se stručno usavršavanje zasniva na programima stručnog usavršavanja kojima se određuju oblici i sadržina stručnog usavršavanja i sredstava za stručno usavršavanje, a kao jedna od novina utvrđuju se poslovi Nacionalne akademije za javnu upravu (u daljem tekstu: Nacionalna akademija) u sistemu stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave.

Opšti program obuke uvodi se u svrhu obezbeđivanja uslova za permanentno usavršavanje i unapređenje nivoa znanja i veština zaposlenih za obavljanje konkretnih funkcija, aktivnosti i zadataka iz utvrđenog delokruga i nadležnosti, odnosno poslova organa, službi i organizacija jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: organi), ali i radi omogućavanja ostvarivanja strateških pravaca reforme i sprovođenja utvrđenih javnih politika.

Koncipiran je tako da obuhvata Uvodni program obuke i Program kontinuiranog stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave, pri čemu uvodni program obuke ima za cilj da stručno osposobi zaposlene koji po prvi put zasnivaju radni odnos u određenom organu – pružanjem elementarnog nivoa znanja o pravnom sistemu i pripremom za polaganje državnog stručnog ispita, dok program kontinuiranog stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave treba da obezbedi permanentno podizanje nivo stručnih i praktičnih znanja i veština zaposlenih u svim opštim i posebnim temama koje su zajedničke ili odlikuju većinu korisnika.

Uzimajući u obzir sve specifičnosti stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave izražene i kroz Strategiju stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave u Republici Srbiji, Program kontinuiranog stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave sadrži dve komponente – prvu koja se odnosi na poverene poslove jedinica lokalne samouprave izraženu u okviru opšteg programa kontinuiranog stručnog usavršavanja i drugu koja pretežno obuhvata poslove iz izvornog delokruga jedinica lokalne samouprave u okviru sektorskog programa kontinuiranog stručnog usavršavanja.

Stručno usavršavanje zaposlenih u organima jedinice lokalne samouprave koji se pripremaju ili nalaze na rukovodećim radnim mestima jednako je važno kao i stručno usavršavanje ostalih kategorija zaposlenih za ostvarivanje nadležnosti jedinice lokalne samouprave i kvaliteta utvrđivanja ili sprovođenja javnih politika, te Zakon predviđa uvođenje i Programa obuke rukovodilaca.

Propisivanjem posebnih programa stručnog usavršavanja dalje se omogućava i stručno usavršavanje zaposlenih u skladu sa specifičnim potrebama iz delokruga i nadležnosti jedinice lokalne samouprave, odnosno ostvarivanje potreba vezanih za pojedina radna mesta, vrste poslova ili posebne grupe korisnika. U tom smislu, definisani su sektorski posebni program obuke, koji se sprovode se radi podizanja nivoa znanja zaposlenih na pojedinim radnim mestima ili vrsti poslova za obavljanje poverenih poslova jedinice lokalne samouprave iz delokruga jednog organa državne uprave i posebni program stručnog usavršavanja u jedinici lokalne samouprave, koji se sprovodi radi podizanja nivoa znanja i veština zaposlenih na pojedinim radnim mestima ili vrsti poslova iz izvornog delokruga i nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

U odnosu na vrstu programa, uređuje se način obezbeđivanja sredstava za sprovođenje programa, pa se tako utvrđuje da se sredstva za sprovođenje uvodnog programa obuke, opšteg programa kontinuiranog stručnog usavršavanja, programa obuke rukovodilaca i sektorskog posebnog programa obuke, obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, a sredstva za sprovođenje sektorskog programa kontinuiranog stručnog usavršavanja i posebnog programa stručnog usavršavanja u jedinici lokalne samouprave, obezbeđuju se u budžetu jedinice lokalne samouprave.

Opšti program obuke i Program obuke rukovodilaca donosi Vlada, na predlog Nacionalne akademije, po prethodno pribavljenom mišljenju Saveta. Sektorski posebni program obuke donosi organ državne uprave u čijem su delokrugu povereni poslovi, po pribavljenom mišljenju Saveta, a posebni program stručnog usavršavanja u jedinici lokalne samouprave – nadležni organ u jedinici lokalne samouprave, po pribavljenom mišljenju Saveta.

Polazeći od potrebe uspostavljanja usklađenog sistema stručnog usavršavanja u javnoj upravi, zasnovanog na jedinstvenim programima u svim pitanjima koja su zajednička ili odlikuju većinu subjekata u njoj, propisuje se da Nacionalna akademija sprovodi Uvodni program obuke, Opšti program kontinuiranog stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave i Program obuke rukovodilaca, a organi samostalno ili preko Nacionalne akademije sprovode Sektorski program kontinuiranog stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave i posebne programe.

Zatim, Zakonom se po prvi put uređuju kriterijumi, merila i način utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem, tako što se imajući u vidu celinu našeg prvog sistema i mogućnosti koje iz njega proizlaze određuju osnovni kriterijumi za utvrđivanje potreba za stručnim usavršavanjem. Zakon propisuje da Nacionalna akademija vrši razvoj jedinstvene metodologije i standardnih instrumenata koji omogućavaju kontinuirano i fleksibilno praćenje i prilagođavanje programa obuke u skladu sa potrebama jedinica lokalne samouprave. Potrebe za kontinuiranim stručnim usavršavanjem i obukom rukovodilaca utvrđuje Nacionalna akademija, a razmatra ih i usvaja Programski savet Nacionalne akademije. Pored

toga, u skladu sa specifičnim potrebama, utvrđivanje potreba za posebne programe stručnog usavršavanja sprovode nadležni organi državne uprave, odnosno organi jedinica lokalne samouprave, uz stručnu podršku Nacionalne akademije.

Zakon precizira i ko može biti predavač ili drugi realizator i sprovodioc program obuke i uslove selekcije i akreditacije predavača i drugih realizatora i sprovodioca programa obuke; utvrđuje nadležnost Nacionalne akademije za sprovođenje postupka selekcije i akreditacije subjekata koji realizuju programe obuke; ovlašćuje Vladu da na predlog Nacionalne akademije bliže uredi program selekcije; obuke, akreditacije i načina angažovanja predavača, mentora i kouča, pravo na naknadu za njihov rad, kao i oblik, način upisa i vođenja stalne liste predavača i drugih realizatora obuka, kriterijume i merila kojima se dokazuje ispunjenost uslova za akreditaciju drugih sprovodioca programa obuke, odnosno potvrđivanje statusa akreditovane visokoškolske ustanove ili naučnoistraživačke organizacije ili drugog javno priznatog organizatora aktivnosti obrazovanja odraslih, kao i oblik, način upisa i vođenja evidencije o ovim licima.

Radi obezbeđivanja uslova za ukupno praćenje stanja u oblasti stručnog usavršavanja, propisuje se da Nacionalna akademija vodi evidencije o programima stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave u okviru Centralne evidencije programa stručnog usavršavanja u javnoj upravi, a pored obaveznih podataka koje jedinice lokalne samouprave dostavljaju za upis u ovu evidenciju, propisuje se i obaveza dostavljanja podataka i materijala koji su pripremljeni za potrebe ili su produkt programa stručnog usavršavanja.

Ovim odredbama otklanjaju se i dosadašnje pravne praznine u važećem Zakonu o vrednovanju i verifikaciji sprovedenih programa stručnog usavršavanja.

Član 3. – Kompatibilno rešenjima o mentorima u realizaciji programa stručnog usavršavanja, Zakonom se uređuju pitanja i u vezi sa mentorstvom u programu osposobljavanja pripravnika u jedinicama lokalne samouprave.

Član 4. – Izmenama se vrši usklađivanje poslova upravljanja ljudskim resursima u lokalnoj samoupravi sa novim organizacionim i funkcionalnim elementima stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave koji se uspostavljaju ovim zakonom i Zakonom Nacionalnoj akademiji za javnu upravu. Takođe, praćenjem stanja u oblasti utvrđena je potreba jedinica lokalne samouprave za stručnom pomoći u upravljanju ljudskim resursima, pa se dopunom člana preduzimaju mere koje imaju za cilj da se obezbedi zadovoljenje potreba jedinica lokalne samouprave i zakonitost i pravilnost u upravljanju ljudskim resursima i ostvivanju prava i obaveza iz radnopravnog statusa zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave. Pri tome, u predlaganju rešenja, prema kome jedinica lokalne samouprave može ostariti saradnju sa službom Vlade za upravljanje kadrovima radi pružanja stručne pomoći u primeni odredaba ovog zakona i drugih propisa koji uređuju upravljanje ljudskim resursima u jedinicama lokalne samouprave, imala se u vidu celina sistema i kompatibilnost rešenja istih pitanja u ovom zakonu i Zakonu o državnim službenicima u kojima Služba za upravljanje kadrovima ostvaruje nadležnost duže od jedne decenije.

Čl. 5-10. – Zakon sadrži izričita ovlašćenja za donošenje podzakonskih propisa neophodnih za njegovo izvršavanje, precizno i detaljno utvrđena pitanja koja treba obuhvatiti podzakonskim propisima i jasno određene granice ovlašćenja organa državne uprave koji ih donosi, pa se u skladu sa tim utvrđuje rok nadležnim organima za njihovo donošenje – šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Zatim se uređuju slučajevi važenja *pro praeterio* podzakonskih akata i programa stručnog usavršavanja koji su doneti do stupanja na snagu ovog zakona, odnosno utvrđuje da će se do donošenja podzakonskih akata, odnosno programa stručnog usavršavanja u skladu sa ovlašćenjima iz Zakona, primenjivati podzakonski akti i programi doneti do stupanja na snagu ovog zakona, osim odredaba koje su u

suprotnosti sa ovim zakonom u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

Pored toga, radi obezbeđenja kontinuiteta u ostvarivanju funkcije stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave i nesmetanog sprovođenja programa stručnog usavršavanja u periodu do stvaranja uslova za potpuni prelazak na režim koji se uspostavlja ovim zakonom, uređuju se pitanja pokretanja postupka akreditacije i statusa dosadašnjih predavača i drugih realizatora i sporodioca programa obuke do okončanja postupka akreditacije.

U skladu sa članom 196. stav 4. Ustava propisuje se da Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u republičkom službenom glasilu.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

U skladu sa utvrđenim članom 118. st. 4. i 5. Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave za sprovođenje ovog zakona obezbeđena su sredstva u budžetu Republike Srbije za 2017. godinu, na razdelu 19 – Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, Glava 19.0, Program 0608 – Sistem lokalne samouprave, Funkcija 110 – Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi i spoljni poslovi, Programska aktivnost 0003 – Jačanje kapaciteta lokalne samouprave, i to na sledećim ekonomskim klasifikacijama:

(1)Ekonomska klasifikacija 416 – Nagrade zaposlenima i ostali posebni rashodi, u iznosu od 475.000 dinara za naknade članu Saveta za stručno usavršavanje zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave koji je zaposlen u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave.

(2)Ekonomska klasifikacija 423 – Usluge po ugovoru, u iznosu od 1.425.000 dinara za naknade članovima Saveta za stručno usavršavanje zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave koji nisu zaposleni u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave (tri eksterna člana Saveta).

Sredstva za ovu namenu u 2018. i 2019. godini obezbediće se u budžetu Republike Srbije, na razdelu 19 – Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, u okviru limita koji na godišnjem nivou državnim organima određuje Ministarstvo finansija.

Sredstva za vršenje nadležnosti u poslovima koji su u vezi sa vođenjem evidencije programa stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave, obezbeđena su na Razdelu 19 – Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave:

- Glava 19.0, Funkcija 110 – Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi i spoljni poslovi, Program 0608 – Sistem lokalne samouprave, Programska aktivnost 0003 Jačanje kapaciteta lokalne samouprave, Ekonomska klasifikacija 515 – Nematerijalna imovina u iznosu od 3.500.000,00 dinara za softver za vođenje službenih evidencija odobrenih i realizovanih programa, izdatih akreditacija realizatora programa, kao i evidencije o učesnicima i programima stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave.

Ukoliko se do kraja 2017. godine ne realizuju sredstava planirana za potrebe ostvarivanja nadležnosti Nacionalne akademije u delu koji se odnosi za nabavku softvera za vođenje navedene službene evidencije, ista je potrebno planirati u 2018. godini (prema procenjenoj vrednosti).

Uz navedeno u budžetu Republike Srbije za 2018. i 2019. godinu potrebno je na razdelu Nacionalne akademije planirati sredstva za sprovođenje programa stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave u iznosu od 8.000.000 dinara.

**PREGLED ODREDBA ZAKONA O ZAPOSLENIMA U AUTONOMNIM
POKRAJINAMA I JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE
KOJE SE MENJAJU ILI DOPUNJUJU**

Član 119.

Savet je nadležan da:

- 1) daje mišljenja na predloge organa državne uprave za uvođenje opštih programa stručnog usavršavanja;
- 2) analizira inicijative jedinica lokalne samouprave za uvođenje opštih programa i predloge novih posebnih programa stručnog usavršavanja;
- 3) predlaže obavezne elemente opštih i posebnih programa stručnog usavršavanja u pogledu: metodološke celovitosti programa, planiranih efekata realizacije programa, aktuelnosti programa u odnosu na važeće propise ili planirane njihove izmene, broja i strukture korisnika programa i neophodnih kadrovskih i tehničkih uslova za realizaciju programa;
- 4) predlaže kriterijume i uslove za akreditaciju realizatora programa stručnog usavršavanja u pogledu: kadrovske osposobljenosti, iskustva i rezultata u realizaciji programa, materijalno-tehničke opremljenosti;
- 5) prati efekte primene ovog zakona u pogledu stručnog usavršavanja i predlaže moguća unapređenja;
- 6) saraduje sa jedinicama lokalne samouprave i njihovim asocijacijama u cilju sagledavanja njihovih potreba za stručnim usavršavanjem;
- 7) daje odgovarajuće preporuke i smernice jedinicama lokalne samouprave;
- 8) obezbeđuje vođenje službenih evidencija odobrenih i realizovanih programa, izdatih akreditacija realizatora programa, kao i evidenciju o učesnicima u programima stručnog usavršavanja;

9) donosi poslovnik o radu Saveta.

POSLOVI SAVETA JESU:

- 1) DA PRATI EFEKTE PRIMENE OVOG ZAKONA U OBLASTI STRUČNOG USAVRŠAVANJA I PREDLAŽE MOGUĆA UNAPREĐENJA;
- 2) DA SARADUJE SA NACIONALNOM AKADEMIJOM ZA JAVNU UPRAVU I NJENIM POSEBNIM STRUČNIM TELIMA RADI OSTARIVANJA CILJA UTVRĐENOG ČLANOM 117. OVOG ZAKONA;
- 3) DA SARADUJE SA JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE I NJIHOVIM ASOCIJACIJAMA RADI SAGLEDAVANJA NJIHOVIH POTREBA ZA STRUČNIM USAVRŠAVANJEM I UČESTVUJE U RAZVOJU UTVRĐIVANJA POTREBA ZA STRUČNIM USAVRŠAVANJEM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE;
- 4) DA DAJE PREPORUKE U POGLEDU SADRŽINE I SPROVOĐENJA UTVRĐENIH OPŠTIH PROGRAMA OBUKE, RADI NJIHOVE PRIMENE U SKLADU SA POTREBAMA ZAPOSLENIH U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE;
- 5) DA PRATI SPECIFIČNE POTREBE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I DAJE ODGOVARAJUĆE PREPORUKE I SMERNICE JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE U VEZI SA POSEBNIM PROGRAMIMA OBUKE;
- 6) DA RAZMATRA UTVRĐENE POTREBE ZA POSEBNIM PROGRAMIMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE I DAJE MIŠLJENJE O PREDLOGU POSEBNIH PROGRAMA OBUKE U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE;
- 7) DA DONOSE POSLOVNIK O RADU SAVETA;
- 8) DRUGI POSLOVI U SKADU SA ZAKONOM.

Programi

Član 121.

~~Stručno usavršavanje službenika zasniva se na opštim i posebnim programima kojima se određuju oblici i sadržina usavršavanja.~~

~~Listu opštih programa stručnog usavršavanja, osim opšteg programa stručnog usavršavanja za polaganje državnog stručnog ispita, utvrđuje ministar nadležan za lokalnu samoupravu na osnovu predloga nadležnog organa državne uprave i mišljenja Saveta.~~

~~Posebne programe stručnog usavršavanja donosi načelnik uprave za svaku kalendarsku godinu uz pribavljeno mišljenje Saveta.~~

~~Obavezne elemente programa stručnog usavršavanja propisuje ministar nadležan za lokalnu samoupravu na predlog Saveta.~~

~~Kriterijume i uslove za akreditaciju realizatora programa stručnog usavršavanja propisuje ministar nadležan za lokalnu samoupravu na predlog Saveta, a odabir izvođača programa će se vršiti u skladu sa propisom koji uređuje pitanje javnih nabavki.~~

~~Ministar nadležan za lokalnu samoupravu izdaje akreditacije realizatorima programa stručnog usavršavanja na predlog Saveta.~~

Sredstva za stručno usavršavanje

Član 122.

~~Sredstva za opšte programe stručnog usavršavanja obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.~~

~~Sredstva za stručno usavršavanje službenika, po posebnim programima stručnog usavršavanja, obezbeđuju se u budžetu poslodavca.~~

PROGRAMI

ČLAN 121.

STRUČNO USAVRŠAVANJE U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE ZASNIVA SE NA PROGRAMIMA KOJIMA SE ODREĐUJU OBLICI I SADRŽINA STRUČNOG USAVRŠAVANJA I VISINA SREDSTAVA ZA STRUČNO USAVRŠAVANJE.

PROGRAMI STRUČNOG USAVRŠAVANJA JESU:

- 1) OPŠTI PROGRAM OBUKE;**
- 2) PROGRAM OBUKE RUKOVODILACA;**
- 3) POSEBNI PROGRAMI OBUKE U SKLADU SA SPECIFIČNIM POTREBAMA IZ DELOKRUGA I NADLEŽNOSTI JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE.**

KRITERIJUMI, MERILA I NAČIN UTVRĐIVANJA POTREBA ZA STRUČNIM USAVRŠAVANJEM

ČLAN 122.

POTREBA ZA STRUČNIM USAVRŠAVANJEM POSTOJI, NAROČITO:

- 1) AKO SE DONESU NOVI PROPISI KOJE PRIMENJUJU ORGANI JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE ILI AKO IZMENA TIH PROPISA NALAŽE SUŠTINSKE POTREBE U POSTUPANJU ZAPOSLENIH U ORGANIMA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE U VEZI SA NJIHOVOM PRIMENOM ILI AKO TO ZAHTEVA DA ZAPOSLENI STEKNU ILI USVOJE NOVE ILI UNAPREDE SVOJA ZNANJA I VEŠTINE ZA NJIHOVU PRIMENU;**

2) AKO SE U ORGANU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE KASNI SA IZVRŠAVANJEM UTVRĐENIH OBAVEZA ILI POSTUPANJEM U UTVRĐENIM ROKOVIMA – U NAJMANJE 10% OBAVEZA I POSTUPAKA;

3) AKO U POSTUPKU UPRAVNE ILI SUDSKE KONTROLE ZAKONITOSTI UPRAVNIH AKATA KOJE DONOSI ORGAN JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE BUDE UKINUTO ILI PONIŠTENO NAJMANJE 10% AKATA KOJI SU BILI PREDMET KONTROLE;

4) AKO U POSTUPKU INSPEKCIJSKOG NADZORA ILI DRUGOG OBLIKA KONTROLE ZAKONITOSTI I SVRSISHODNOSTI RADA ORGANA JEDINICA LOKLANE SAMOUPRAVE NADLEŽNI ORGAN NALOŽI MERU ILI UTVRDI PREPORUKU ZA OTKLANJANJE UTVRĐENIH NEDOSTATAKA U ODNOSU NA UPOTREBU STEČENIH ZNANJA I VEŠTINA ZA OBAVLJANJE POSLOVA RADNOG MESTA ZAPOSLENIH;

5) AKO RUKOVODILAC ORGANA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE OCENI DA OPŠTE STANJE U OBLASTI KOJOM RUKOVODI UKAZUJU NA POTREBU STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZAPOSLENIH;

6) AKO NEPOSREDNI RUKOVODILAC U SARADNJI SA LICEM ODGOVORNIM ZA UPRAVLJANJE KADROVIMA U ORGANU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U POSTUPKU OCENJIVANJA UTVRDI POTREBNO UNAPREĐENJE ZNANJA I VEŠTINA ZAPOSLENIH.

NACIONALNA AKADEMIJA ZA JAVNU UPRAVU (U DALJEM TEKSTU: NACIONALNA AKADEMIJA) VRŠI RAZVOJ METODOLOGIJE I STANDARDNIH INSTRUMENATA KOJI OMOGUĆAVAJU KONTINUIRANO I FLEKSIBILNO PRAĆENJE I PRILAGOĐAVANJE PROGRAMA OBUKE U SKLADU SA POTREBAMA ORGANA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE.

NACIONALNA AKADEMIJA SPROVODI POSTUPAK UTVRĐIVANJA POTREBA ZA STRUČNIM USAVRŠAVANJEM KOJE JE U VEZI SA KONTINUIRANIM STRUČNIM USAVRŠAVANJEM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE I OBUKOM RUKOVODILACA, U SARADNJI SA SAVETOM, KAO I ODGOVORNIM LICIMA ZA POSLOVE UPRAVLJANJA KADROVIMA U ORGANIMA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE, A RAZMATRA IH I USVAJA PROGRAMSKI SAVET NACIONALNE AKADEMIJE.

ORGAN DRŽAVNE UPRAVE, UZ STRUČNU PODRŠKU NACIONALNE AKADEMIJE, SPROVODI POSTUPAK UTVRĐIVANJA POTREBA ZA STRUČNIM USAVRŠAVANJEM KOJE JE U VEZI SA SEKTORSKIM STRUČNIM USAVRŠAVANJEM U POVERENIM POSLOVIMA IZ DELOKRUGA TOG ORGANA DRŽAVNE UPRAVE, NA OSNOVU KRITERIJUMA I STANDARDNIH INSTRUMENATA UTVRĐENIH OVIM I POSEBNIM ZAKONOM.

JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE, UZ STRUČNU PODRŠKU NACIONALNE AKADEMIJE, SPROVODI POSTUPAK UTVRĐIVANJA POTREBA ZA STRUČNIM USAVRŠAVANJEM KOJE JE U VEZI SA SPECIFIČNIM POTREBAMA IZ IZVORNOG DELOKRUGA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE, NA OSNOVU KRITERIJUMA I STANDARDNIH INSTRUMENATA IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA, A RAZMARTA IH I USVAJA SAVET.

OPŠTI PROGRAM OBUKE

ČLAN 122A

OPŠTI PROGRAM OBUKE SPROVODI SE RADI OBEZBEĐIVANJA PODIZANJA NIVOA ZNANJA I VEŠTINA ZA OBAVLJANJE POSLOVA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE, U SKLADU SA UTVRĐENIM POTREBAMA, I OBUHVATA:

- 1) UVODNI PROGRAM OBUKE;
- 2) PROGRAM KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE:

(3) OPŠTI PROGRAM KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA,

(4) SEKTORSKI PROGRAM KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA.

UVODNI PROGRAM OBUKE OBUHVATA STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIH KOJI PRVI PUT ZASNIVAJU RADNI ODNOS U JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE, KAO I RADI PRIPREME ZA POLAGANJE DRŽAVNOG STRUČNOG ISPITA.

UVODNI PROGRAM OBUKE PRIPREMA I SPROVODI NACIONALNA AKADEMIJA, U ZAVISNOSTI OD STEPENA STRUČNE SPREME ZAPOSLENIH KOJI PRVI PUT ZASNIVAJU RADNI ODNOS U JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE ILI SE PRIPREMAJU ZA POLAGANJE DRŽAVNOG STRUČNOG ISPITA, A SADRŽI OSNOVNE ELEMENTE PROGRAMA DRŽAVNOG STRUČNOG ISPITA.

KORISNICI UVODNOG PROGRAMA OBUKE PRIJAVLJUJU SE TOKOM GODINE, U SKLADU SA ROKOM I USLOVIMA PRIJAVE KOJE UTVRĐUJE I OBJAVLJUJE NACIONALNA AKADEMIJA, A MOGU BITI I UPUĆENI OD STRANE RUKOVODIOCA.

PROGRAM KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE OBUHVATA OPŠTE I POSEBNE TEME IZ NADLEŽNOSTI JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE, PRAKTIČNA ZNANJA I VEŠTINE KOJI SU ZAJEDNIČKI ILI ODLIKUJU VEĆINU KORISNIKA.

OPŠTI PROGRAM KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA OBUHVATA, NAROČITO, TEME KAO ŠTO SU: PLANIRANJE, PRIPREMA I IZRADA PROPISA I OPŠTIH AKATA, UPRAVNO PRAVO, UPRAVNI POSTUPAK I IZRADA UPRAVNIH AKATA, NADZOR, STRATEŠKO PLANIRANJE I UPRAVLJANJE, RAZVOJ ANALITIČKIH VEŠTINA, ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA, BORBA PROTIV KORUPCIJE, OSNOVI EVROPSKE UNIJE (OSNOVNE FUNKCIJE EVROPSKE UNIJE, ODNOSNO INSTITUCIJE, PRAVO I PROCEDURE, SEKTORSKE POLITIKE I PRAVNE TEKOVINE EVROPSKE UNIJE) I DRUGO.

PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA IZ STAVA 6. OVOG ČLANA PRIPREMA, SPROVODI I RAZVIJA NACIONALNA AKADEMIJA, PRI ČEMU TEMATSKU OBLAST OSNOVI EVROPSKE UNIJE PRIPREMA, SPROVODI I RAZVIJA U SARADNJI SA ORGANOM NADLEŽNIM U POSLOVIMA KOORDINACIJE U VEZI SA PROCESOM PRIDRUŽIVANJA I PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI.

SEKTORSKI PROGRAM KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA OBUHVATA TEME KOJE SE ODOSE NA IZVORNI DELOKRUG JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE, A MOŽE DA SADRŽI I TEME IZ STAVA 6. OVOG ČLANA I DRUGE TEME ZA KOJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE ISKAŽE POTREBE.

SEKTORSKI PROGRAM KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA PRIPREMA I RAZVIJA SAVET, U SARADNJI SA NACIONALNOM AKADEMIJOM, A SPROVODI GA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE, KOJA MOŽE ODLUČITI DA GA SPROVEDE SAMOSTALNO ILI DA NJEGOVO SPROVOĐENJE POVERI NACIONALNOJ AKADEMIJI ILI DRUGOM SPROVODIOCU OBUKA U SKLADU SA ZAKONOM.

PROGRAM OBUKE RUKOVODILACA

ČLAN 122B

PROGRAM OBUKE RUKOVODILACA IMA ZA CILJ STRUČNO USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIH KOJI SE PRIPREMAJU ILI NALAZE NA RUKOVODEĆIM RADNIM MESTIMA, RADI STICANJA ZNANJA I VEŠTINA, KAO I UNAPREĐENJA SPOSOBNOSTI ZA USPEŠNO OSTVARIVANJE FUNKCIJE

RUKOVOĐENJA U JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE I UNAPREĐENJE KVALITETA U PROCESU UTVRĐIVANJA I SPROVOĐENJA JAVNIH POLITIKA.

PROGRAM OBUKE RUKOVODILACA PRIPREMA, SPROVODI I RAZVIJA NACIONALNA AKADEMIJA, U SARADNJI SA SAVETOM.

POSEBNI PROGRAMI OBUKE

ČLAN 122V

POSEBNI PROGRAMI OBUKE PRIPREMAJU SE I SPROVODE RADI STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZAPOSLENIH U JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE, A U SKLADU SA SPECIFIČNIM POTREBAMA IZ DELOKRUGA I NADLEŽNOSTI JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE, ODNOSNO POTREBAMA VEZANIM ZA POJEDINA RADNA MESTA, VRSTE POSLOVA ILI POSEBNE GRUPE KORISNIKA, I OBUHVATA:

- 1) SEKTORSKI POSEBNI PROGRAM OBUKE;
- 2) POSEBNI PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA U JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE.

SEKTORSKI POSEBNI PROGRAM OBUKE SPROVODI SE RADI PODIZANJA NIVOA ZNANJA ZAPOSLENIH NA POJEDINIM RADNIM MESTIMA ILI VRSTI POSLOVA ZA OBAVLJANJE POVERENIH POSLOVA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE IZ DELOKRUGA JEDNOG ORGANA DRŽAVNE UPRAVE.

POSEBNI PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA U JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE SPROVODI SE RADI PODIZANJA NIVOA ZNANJA I VEŠTINA ZAPOSLENIH NA POJEDINIM RADNIM MESTIMA ILI VRSTI POSLOVA IZ IZVORNOG DELOKRUGA I NADLEŽNOSTI JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.

ORGAN DRŽAVNE UPRAVE, ODNOSNO JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE, U SKLADU SA OVIM I POSEBNIM ZAKONOM, A U NEPOSREDNOJ SARADNJI SA NACIONALNOM AKADEMIJOM, MOŽE ODLUČITI DA SEKTORSKI POSEBNI PROGRAM OBUKE, ODNOSNO POSEBNI PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA U JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE:

- 1) SAMOSTALNO PROGRAMIRA I SPROVODI;
- 2) PROGRAMIRA NACIONALNA AKADEMIJA, ODNOSNO DA PREUZME PRIPREMLJEN PROGRAM NACIONALNE AKADEMIJE, A SAMOSTALNO GA SPROVODI;
- 3) DA SAM PROGRAMIRA, A DA SPROVOĐENJE POVERI NACIONALNOJ AKADEMIJI;
- 4) PROGRAMIRA I SPROVEDE NACIONALNA AKADEMIJA.

SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE PROGRAMA OBUKE

ČLAN 122G

SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE UVODNOG PROGRAMA OBUKE, OPŠTEG PROGRAMA KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA, PROGRAMA OBUKE RUKOVODILACA I SEKTORSKOG POSEBNOG PROGRAMA OBUKE, OBEZBEĐUJU SE U BUDŽETU REPUBLIKE SRBIJE.

SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE SEKTORSKOG PROGRAMA KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA I POSEBNOG PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA U JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE, OBEZBEĐUJU SE U BUDŽETU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.

OBAVEZNI ELEMENTI (DELOVI) PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

ČLAN 122D

OBAVEZNI ELEMENTI (DELOVI) PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA JESU, NAROČITO:

- 1) RAZLOG KOJI JE USLOVIO DONOŠENJE PROGRAMA I CILJ KOJI SE ŽELI OSTVARITI NJEGOVOG REALIZACIJOM;
- 2) OBLAST STRUČNOG USAVRŠAVANJA;
- 3) OPIS PROGRAMA I TEMATSKIH CELINA;
- 4) ORGAN IZ ČLANA 1. OVOG ZAKONA KOME JE NAMENJEN;
- 5) OPIS CILJNE GRUPE KORISNIKA OBUKE I BROJ POLAZNIKA PO ORGANU ZA KOJI JE, SAGLASNO OBEZBEĐENIM SREDSTVIMA, MOGUĆE OBEZBEDITI SPROVOĐENJE OBUKE;
- 6) PROJEKCIJA TROŠKOVA PROGRAMA PO JEDNOM KORISNIKU;
- 7) OBLICI, METODE I NOSIOCI REALIZACIJE;
- 8) OČEKIVANI EFEKTI U PODIZANJU NIVOVA ZNANJA I VEŠTINA POLAZNIKA;
- 9) NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE.

DONOŠENJE PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

ČLAN 122Đ

OPŠTI PROGRAM OBUKE I PROGRAM OBUKE RUKOVODILACA, ZA SVAKU GODINU DONOSI VLADA, NA PREDLOG NACIONALNE AKADEMIJE, PO PRIBAVLJENOM MIŠLJENJU SAVETA.

SEKTORSKI POSEBNI PROGRAM OBUKE DONOSI, ZA SVAKU GODINU, ORGAN DRŽAVNE UPRAVE U ČIJEM SU DELOKRUGU POVERENI POSLOVI PO PRIBAVLJENOM MIŠLJENJU SAVETA, A POSEBNI PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA U JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE, ZA SVAKU GODINU, DONOSI NADLEŽNI ORGAN U JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE PO PRIBAVLJENOM MIŠLJENJU SAVETA.

OBLICI SPROVOĐENJA PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

ČLAN 122E

OBLICI U KOJIMA SE ORGANIZUJE I SPROVODI PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA MOGU BITI PREDAVANJA, SEMINARI, TRENINZI, RADIONICE, OKRUGLI STOLOVI, KONFERENCIJE, STAŽIRANJA, KOUČING, MENTORSTVO, STUDIJSKE POSETE, ELEKTRONSKO UČENJE I DRUGO.

PREDAVAČI I DRUGI REALIZATORI I SPROVODIOCI PROGRAMA

ČLAN 122Ž

PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA KOJI SPROVODI NACIONALNA AKADEMIJA, PO PRAVILU, REALIZUJU PREDAVAČI AKREDITOVANI U SKLADU SA PROGRAMOM SELEKCIJE, OBUKE I AKREDITACIJE PREDAVAČA.

PREDAVAČI MOGU BITI IZ SASTAVA ZAPOSLENIH U NACIONALNOJ AKADEMIJI, POD USLOVOM DA SU PRETHODNO AKREDITOVANI POD OPŠTIM USLOVIMA AKREDITACIJE PREDAVAČA.

MENTORI REALIZUJU PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA KADA JE, KROZ GRUPNI ILI POJEDINAČNI RAD SA POLAZNICIMA I U POSTUPKU OBAVLJANJA POSLOVA NJIHOVOG RADNOG MESTA, POTREBNO OBEZBEDITI NEPOSREDNU PODRŠKU I PRENOŠENJE KOMPLETNIH ZNANJA, ISKUSTAVA, SPOSOBNOSTI I VEŠTINA KOJE ZA RAD U OBLASTI KOJA JE PREDMET PROGRAMA IMA MENTOR, A KOJA TREBA DA STEKNE POLAZNIK.

KOUČI OBEZBEĐUJU REALIZACIJU PROGRAMA PRUŽANJEM PODRŠKE POLAZNICAMA KOJA JE USMERENA NA TO DA SE ZAJEDNIČKIM ILI MEĐUSOBNIM PODSTICANJEM ZA RAZMENU ISKUSTAVA KOUČA I POLAZNIKA RAZVIJU VEŠTINE ZA EFIKASNIJE REŠAVANJE PROBLEMA I OSTVARIVANJE

PROFESIONALNIH INTERESA I UNAPREĐENJE RADNOG UČINKA NA RADNOM MESTU, ODNOSNO ZA OSTVARIVANJE NADLEŽNOSTI JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.

PREDAVAČIMA, MENTORIMA, KOUČIMA I DRUGIM REALIZATORIMA PROGRAMA PRIPADA NAKNADA ZA IZVRŠENI RAD.

REALIZATORI PROGRAMA ZA VREME IZVOĐENJA PROGRAMA OSTVARUJU PRAVO NA PLAĆENO ODSUSTVO SA RADA, ZA KOJE OSTVARUJU PRAVO NA NAKNADU PLATE KAO DA SE NALAZE NA RADU.

ODREDBE OVOG ČLANA SHODNO SE PRIMENJUJU I NA SEKTORSKI PROGRAM KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA I POSEBNE PROGRAME OBUKE, AKO IH NE SPROVODI NACIONALNA AKADEMIJA, KAO I NA OPŠTE I POSEBNE PROGRAME OBUKE I PROGRAM OBUKE RUKOVODILACA KOJI SE REALIZUJU U OKVIRU PROJEKATA KOJI SE FINANSIRAJU IZ SREDSTAVA KOJE SU OBEZBEDILI DONATORI.

SEKTORSKI PROGRAM KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA I POSEBNE PROGRAME OBUKE MOGU DA SPROVODE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE KOJE SU AKREDITOVANE U SKLADU SA PROPISIMA O VISOKOM OBRAZOVANJU, NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE KOJE SU AKREDITOVANE U SKLADU SA PROPISIMA O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI, JAVNO PRIZNATI ORGANIZATORI OBRAZOVANJA ODRASLIH KOJI SU TAJ STATUS STEKLI U SKLADU SA PROPISIMA O OBRAZOVANJU ODRASLIH I LICA KOJA ZA TO BUDU AKREDITOVANA U SKLADU SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA.

SELEKCIJA I AKREDITACIJA PREDAVAČA I DRUGIH REALIZATORA I SPROVODIOCA PROGRAMA

ČLAN 122Z

SELEKCIJU I AKREDITACIJU PREDAVAČA I DRUGIH REALIZATORA I SPROVODIOCA PROGRAMA SPROVODI NACIONALNA AKADEMIJA.

SELEKCIJA PREDAVAČA SPROVODI SE IZ REDA STRUČNJAKA RELEVANTNIH U OBLASTI KOJA JE DEO PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA, PRVENSTVENO IZ REDA ZAPOSLENIH U DRŽAVNIM ORGANIMA I ORGANIMA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE.

PREDAVAČ SE SELEKTUJE NA OSNOVU STRUČNOG, RADNOG I PREDAVAČKOG ISKUSTVA U PREDMETNOJ OBLASTI ZA KOJU SE PRIJAVLJUJE, OBJAVLJENIH RADOVA IZ RELEVANTNE STRUČNE OBLASTI, PROVERE TREnerskih VEŠTINA, KAO I USPEHA U PROGRAMU OBUKE PREDAVAČA.

PROGRAM OBUKE PREDAVAČA PODRAZUMEVA STRUČNO USAVRŠAVANJE LICA SA SPECIJALISTIČKIM ZNANJEM IZ ODREĐENIH OBLASTI I SPROVODI SE RADI UNAPREĐENJA PREDAVAČKIH VEŠTINA, USVAJANJA DIDAKTIČKO METODIČKIH ZNANJA I RAZVOJA VEŠTINA PREZENTACIJE I KOMUNIKACIJE RADI PRENOŠENJA STRUČNIH ZNANJA.

IZUZETNO OD ST. 2–4. OVOG ČLANA KADA SE ZA PREDAVAČA SELEKTUJE STRANAC PROGRAM OBUKE OBUHVATA OSNOVE PRAVNOG PORETKA I ZAKONODAVNOG SISTEMA REPUBLIKE SRBIJE, ORGANIZACIJE, DELOKRUGA I NADLEŽNOSTI DRŽAVNIH ORGANA I JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I NJIHOVOG ODNOSA PREMA DRUGIM ORGANIMA JAVNE VLASTI I IMAOCIMA JAVNIH OVLAŠĆENJA I OSNOVNE MERE I AKTIVNOSTI IZ STRATEŠKIH AKATA IZ OBLASTI ZA KOJU SE ANGAŽUJE.

AKREDITACIJA PREDAVAČA VRŠI SE NAKON SPROVEDENOG POSTUPKA SELEKCIJE, UPISOM U STALNU LISTU PREDAVAČA I DRUGIH

REALIZATORA OBUKA KOJA SE VODI PREMA STRUČNOJ, ODNOSNO TEMATSKOJ OBLASTI ILI VEŠTINI.

NA MENTORE I KOUČE SHODNO SE PRIMENJUJU ODREDBE ST. 1, 2, 3, 4. I 6. OVOG ČLANA.

VLADA, NA PREDLOG NACIONALNE AKADEMIJE, DONOSI AKT KOJIM SE BLIŽE UREĐUJE PROGRAM SELEKCIJE, OBUKE, AKREDITACIJE I NAČINA ANGAŽOVANJA PREDAVAČA, MENTORA I KOUČA, IZNOS NAKNADA ZA NJIHOV RAD, KAO I OBLIK, NAČIN UPISA I VOĐENJA STALNE LISTE PREDAVAČA I DRUGIH REALIZATORA OBUKA.

ZA SPROVOĐENJE SEKTORSKOG PROGRAMA KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA I POSEBNIH PROGRAMA OBUKE MOGU SE AKREDITOVATI LICA KOJA ISPUNE USLOVE U POGLEDU POTREBNIH KADROVA, PROSTORA, OPREME I SREDSTAVA.

LICE KOJE PODNESE ZAHTEV ZA AKREDITACIJU MORA DA IMA, ODNOSNO DA OBEZBEDI:

1) ODGOVORNO LICE, KAO I REALIZATORE OBUKE SA STALNE LISTE PREDAVAČA KOJU VODI NACIONALNA AKADEMIJA, DRUGE REALIZATORE OBUKE ANGAŽOVANE IZ REDA ZAPOSLENIH U VISOKOŠKOLSKIM USTANOVAMA KOJE SU AKREDITOVANE U SKLADU SA PROPISIMA O VISOKOM OBRAZOVANJU ILI IZ REDA ZAPOSLENIH U NAUČNOISTRAŽIVAČKIM ORGANIZACIJAMA AKREDITOVANIM U SKLADU SA PROPISIMA O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI ILI IZ REDA ZAPOSLENIH U DRUGIM JAVNO PRIZNATIM ORGANIZATORIMA AKTIVNOSTI OBRAZOVANJA ODRASLIH ILI REALIZATORE OBUKE KOJI IMAJU NAJMANJE ISTI NIVO I VRSTU OBRAZOVANJA KAO I ZAPOSLENI KOJI SU POLAZNICI OBUKE, ODNOSNO ODGOVARAJUĆEG PROGRAMA I KOJI POSEDUJU STRUČNO, RADNO I PREDAVAČKO ISKUSTVO U OBLASTI U KOJOJ SE PROGRAM SPROVODI, ODNOSNO OBJAVLJENE RADOVE IZ RELEVANTNE STRUČNE OBLASTI;

2) PROSTOR – U VLASNIŠTVU, ZAKUPU ILI PO OSNOVU UGOVORA O KORIŠĆENJU, U KOME ĆE SE SPROVESTI OBUKA, ODNOSNO REALIZOVATI PROGRAM, A KOJI NIJE MANJI OD 2M² PO POLAZNIKU OBUKE;

3) OPREMU I SREDSTVA (NAMEŠTAJ, RAČUNARE, PROJEKTORE, TABLE ZA PREZENTACIJU, I DR.) KOJI SU NEOPHODNI ZA REALIZACIJU PROGRAMA.

VLADA, NA PREDLOG NACIONALNE AKADEMIJE, DONOSI AKT KOJIM SE BLIŽE UREĐUJU KRITERIJUMI I MERILA KOJIMA SE DOKAZUJE ISPUNJENOST USLOVA IZ ST. 9. I 10. OVOG ČLANA, ODNOSNO POTVRĐUJE STATUS AKREDITOVANE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE ILI NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE ILI JAVNO PRIZNATOG ORGANIZATORA AKTIVNOSTI OBRAZOVANJA ODRASLIH, KAO I OBLIK, NAČIN UPISA I VOĐENJA EVIDENCIJE O OVIM LICIMA.

IZBOR IZVOĐAČA PROGRAMA IZ STAVA 9. OVOG ČLANA IZMEĐU AKREDITOVANIH SPROVODIOCA OBUKA VRŠI SE SAGLASNO PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE OBLAST JAVNIH NABAVKI.

ODREDBE OVOG ČLANA SHODNO SE PRIMENJUJU I NA PREDAVAČE, DRUGE REALIZATORE I SPROVODIOCE PROGRAMA KOJIMA JE TAJ STATUS UTVRĐEN POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVOROM, ODNOSNO SPORAZUMOM ZAKLJUČENIM SAGLASNO ZAKONU KOJIM SE UREĐUJU DONACIJE I HUMANITARNA POMOĆ.

EVIDENCIJA, AKREDITACIJA I DEPOZIT PODATAKA O PROGRAMIMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

ČLAN 122I

NACIONALNA AKADEMIJA VODI EVIDENCIJU PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE U OKVIRU CENTRALNE EVIDENCIJE PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA U JAVNOJ UPRAVI.

POSEBNI PROGRAMI OBUKE KOJE SAMOSTALNO OSTVARUJU ORGANI DRŽAVNE UPRAVE, ODNOSNO JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE UPISUJU SE U EVIDENCIJU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PRE POČETKA IZVOĐENJA, ČIME STIČU SVOJSTVO AKREDITOVANOG PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE.

EVIDENCIJA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, PORED PODATAKA O PROGRAMU, SADRŽI I PODATKE O: JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE, ODNOSNO KORISNICIMA; UČESNICIMA; SPROVODIOCU KOME JE POVERENO IZVOĐENJE OBUKE; PREDAVAČIMA, MENTORIMA I KOUČIMA; OCENAMA USPEŠNOSTI SPROVEDENIH PROGRAMA I MATERIJALIMA KOJI SU PRIPREMLJENI ZA POTREBE ILI SU PROIZVOD PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA.

ORGANI DRŽAVNE UPRAVE, ODNOSNO JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE SU DUŽNI DA NACIONALNOJ AKADEMIJI DOSTAVLJAJU PODATKE I MATERIJALE KOJI ČINE SADRŽINU EVIDENCIJA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

OBLIK, NAČIN UPISA I VOĐENJA EVIDENCIJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, BLIŽE PROPISUJE NACIONALNA AKADEMIJA.

VREDNOVANJE SPROVEDENIH PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

ČLAN 122J

VREDNOVANJE PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA OSTVARUJE SE NAROČITO NA OSNOVU GODIŠNJE OCENE NEPOSREDNOG RUKOVODIOCA O UTICAJU POHAĐANJA OBUKA NA UNAPREĐENJE OBAVLJANJA POSLA, OCENE POLAZNIKA O REALIZOVANOM PROGRAMU, OCENE REALIZATORA PROGRAMA, OCENE SAVETA I OCENE PROGRAMSKOG SAVETA NACIONALNE AKADEMIJE.

KRITERIJUME I MERILA ZA VREDNOVANJE PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA UTVRĐUJE NACIONALNA AKADEMIJA, U SARADNJI SA SAVETOM, KAO I ODGOVORNIM LICIMA ZA POSLOVE UPRAVLJANJA KADROVIMA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE.

VERIFIKACIJA PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

ČLAN 122K

ZA SVE PROGRAME STRUČNOG USAVRŠAVANJA KOJI SU AKREDITOVANI KOD NACIONALNE AKADEMIJE, IZDAJE SE UVERENJE (SERTIFIKAT, POTVRDA) UČESNIKU, ODNOSNO KORISNIKU PROGRAMA.

AKO PROGRAM NE SADRŽI PROVERU USPEHA, ODNOSNO PROCENU STEČENIH ZNANJA ILI VEŠTINA, IZDAJE SE UVERENJE (POTVRDA) O POHAĐANJU PROGRAMA.

AKO SE PO ZAVRŠETKU PROGRAMA VRŠI PROVERA ZNANJA UČESNIKA, ODNOSNO KORISNIKA, IZDAJE SE ODGOVARAJUĆE UVERENJE O OSTVARENOM USPEHU (SERTIFIKAT).

POTVRDU O POHAĐANJU PROGRAMA, ODNOSNO SERTIFIKAT O OSTVARENOM USPEHU, IZDAJE ORGANIZATOR PROGRAMA.

USLOVE IZDAVANJA, OBLIK UVERENJA (SERTIFIKATA, POTVRDE) I NAČIN VOĐENJA EVIDENCIJE O IZDATIM UVERENJIMA (SERTIFIKATIMA, POTVRDAMA) BLIŽE PROPISUJE NACIONALNA AKADEMIJA.

Član 128.

Za vreme pripravnčkog staža pripravnik se nalazi na stručnoj obuci koja se izvodi po programu koji utvrđuje poslodavac.

Za vreme trajanja stručne obuke pripravnik se putem praktičnog rada i učenja upoznaje sa poslovima radnog mesta na koje se, nakon polaganja državnog stručnog ispita, raspoređuje ukoliko su za to ispunjeni uslovi.

MENTORI U PROGRAMIMA STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE JESU, PO PRAVILU, ZAPOSLENI KOJI IMAJU ZNAČAJNO ISKUSTVO U OBAVLJANJU RELEVANTNIH POSLOVA I KOJI SU OSTVARILI ZAPAŽENE I PRIZNATE REZULTATE U RADU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.

MENTORSTVO U ORGANU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE OSTVARUJE SE U SKLADU SA PROGRAMOM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, A PODRAZUMEVA NEPOSREDAN LIČNI PRENOS ZNANJA I ISKUSTAVA U ODREĐENOM TRAJANJU.

NACIONALNA AKADEMIJA PRIPREMA I SPROVODI POSEBAN PROGRAM OBUKE MENTORA I DONOSI SMERNICE ZA NJIHOV RAD.

Član 189.

Poslovi upravljanja ljudskim resursima odnose se na:

- 1) stručne poslove u postupku zapošljavanja i izbora kandidata;
- 2) pripremu predloga Kadrovskog plana;
- 3) organizaciju stručnog usavršavanja službenika;
- 4) procenu efekata sprovedenih obuka;
- 5) analizu potreba za obukom i dodatnim obrazovanjem svakog službenika;

~~6) pripremu predloga godišnjeg Programa stručnog usavršavanja službenika i predloga finansijskog plana za izvršavanje godišnjeg Programa stručnog usavršavanja;~~

3) PRIPREMU I SPROVOĐENJE PROGRAMA STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE;

4) PRIPREMU I SPROVOĐENJE PROGRAMA OBUKE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM;

5) VREDNOVANJE SPROVEDENIH PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA;

6) UTVRĐIVANJE POTREBA ZA STRUČNIM USAVRŠAVANJEM ZAPOSLENIH I DODATNIM OBRAZOVANJEM SLUŽBENIKA;

7) analizu rezultata i praćenje efekata ocenjivanja službenika;

8) vođenje kadrovske evidencije zaposlenih;

9) ostale poslove od značaja za karijerni razvoj službenika.

U VRŠENJU POSLOVA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, IZUZEV POSLOVA STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA I STRUČNOG USAVRŠAVANJA, JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE MOŽE OSTVARITI SARADNJU SA SLUŽBOM VLADE ZA UPRAVLJANJE KADROVIMA RADI PRUŽANJA STRUČNE POMOĆI U PRIMENI ODREĐABA OVOG ZAKONA I DRUGIH PROPISA KOJI UREĐUJU UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE.

ANALIZA EFEKATA ZAKONA

1. Određivanje problema koji zakon treba da reši

Polazeći od činjenice da su kadrovi okosnica svakog sistema i preduslov njegovog razvoja i napretka, jedan od ciljeva reforme javne uprave posebnu pažnju posvećuje ljudskim resursima bez obzira na nivo vlasti na kome oni izvršavaju svoje poslove i zadatke.

Imajući u vidu do sada sprovedene reformske procese, jedan od izazova na tom putu neizostavno se odnosi na uspostavljanje integrisanog sistema upravljanja ljudskim resursima u jedinicama lokalne samouprave i u okviru njega jedinstvenog sistema stručnog usavršavanja, kao centralne funkcije koja ima uticaj na sve ostale u upravljanju ljudskim resursima u jedinicama lokalne samouprave.

U skladu sa tim, Strategijom stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave u Republici Srbiji („Službeni glasnik RS”, broj 27/15), utvrđeni su suštinski reformski ciljevi na kojima treba da se zasniva „uspostavljanje usklađenog, trajnog i održivog sistema stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave”.

Ovi strateški pravci delovanja našli su u određenom obimu svoje mesto u Zakonu o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave („Službeni glasnik RS”, broj 21/16 – u daljem tekstu: Zakon), ali time je samo započet proces uspostavljanja jedinstvenog sistema stručnog usavršavanja u okviru integrisanog sistema upravljanja ljudskim resursima u jedinicama lokalne samouprave.

Ovo iz razloga što je navedena strategija, pored već propisanog Zakonom, prepoznala potrebu da se uspostave systemske veze i odnosi između stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave i sistema stručnog usavršavanja u drugim segmentima javne uprave, kako bi se obezbedili „bolja saradnja i koordinacija nadležnih organa” i „značajni efekti na planu uštede troškova organizovanja stručnog usavršavanja”, što je prema strateškim pravcima delovanja moguće ostvariti u okviru centralne nacionalne institucije za stručno usavršavanje, na osnovu jedinstvenih elemenata i kriterijuma stručnog usavršavanja svih zaposlenih u organima i organizacijama javne uprave.

Stoga je u trenutku kada se uspostavlja jedinstven i celovit sistem stručnog usavršavanja u javnoj upravi u delokrugu Nacionalne akademije za javnu upravu, potrebno pristupiti donošenju zakona kojim će se izmeniti ili dopuniti odredbe trenutno važećeg Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave i uspostaviti odnosi koji na usklađen i celovit način uređuju sva pitanja od značaja za ostvarivanje svrhe stručnog usavršavanja, odnosno sticanje funkcionalnih, primenjivih znanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave u ostvarivanju ukupnih reformskih ciljeva i principa.

Imajući u vidu postojeća zakonska rešenja i zacrtane strateške pravce delovanja u ovoj oblasti, izmene i dopune Zakona trebalo bi da unaprede sistem stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave.

1) Poslovi Saveta za stručno usavršavanje zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave

Zakonom su propisani poslovi koje obavlja Savet za stručno usavršavanje zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave. Imajući u vidu potrebu unapređenja sistema stručnog usavršavanja zaposlenih, neophodno je uskladiti poslove Saveta za stručno usavršavanje zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave sa celinom predloženih unapređenja oblasti stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave, ali i Zakonom utvrđenim načelima sistema stručnog usavršavanja na kojima se zasniva.

2) Stručno usavršavanje i osposobljavanje

Najznačajnije probleme u vezi sa stručnim usavršavanjem u jedinicama lokalne samouprave trebalo bi rešavati u skladu sa konceptom na kome se uspostavlja stručno usavršavanje u javnoj upravi u celini. Na ovaj način s jedne strane, ostvaruju se ciljevi i principi stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave utvrđeni Strategijom stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave u Republici Srbiji, a s druge strane stvaraju se uslovi za ukupno unapređenje administrativnih kapaciteta u jedinicama lokalne samouprave za ostvarivanje opštih i posebnih ciljeva i principa reforme javne uprave.

a) Organizacioni oblik za sprovođenje stručnog usavršavanja

U ovom delu neophodno je usklađivanje odredaba Zakona sa rešenjima sadržanim u Zakonu o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu („Službeni glasnik RS”, broj 94/17), preciziranjem obima i vrste ovlašćenja Nacionalne akademije za javnu upravu (u daljem tekstu: Nacionalna akademija) u poslovima stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave.

b) Vrste, elementi i finansiranje programa stručnog usavršavanja

Rešenja u Zakonu koja uređuju stručno usavršavanje zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave ne odražavaju u neophodnom obimu njihove potrebe, a u potpunosti ne prepoznaju potrebe lica koja se nalaze na rukovodećim radnim mestima ili se pripremaju za rukovodeća radna mesta za stručnim usavršavanjem i unapređenjem znanja i sposobnosti neophodnih u procesu utvrđivanja i sprovođenja javnih politika.

U tom smislu, izmenama i dopunama Zakona trebalo bi programe stručnog usavršavanja sistematizovati i unaprediti do nivoa neophodnog za ukupno zadovoljenje potreba kako zaposlenih, tako i organa i organizacija u sistemu lokalne samouprave radi obezbeđenja zakonitog, celishodnog i efikasnog izvršavanja poslova iz njihovog delokruga, odnosno nadležnosti, uz što manje troškova za upravu, građane i privredne subjekte, tj. potrebno je:

- Opšti program obuke trebalo bi da obuhvata Uvodni program obuke i Program kontinuiranog stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave, pri čemu bi Uvodni program obuke imao za cilj da stručno osposobi zaposlene koji po prvi put zasnivaju radni odnos u određenom organu – pružanjem elementarnog nivoa znanja o pravnom sistemu i pripremom za polaganje državnog stručnog ispita, dok bi Program kontinuiranog stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave trebalo da obezbedi permanentno podizanje nivo stručnih i praktičnih znanja i veština zaposlenih u pogledu svih opštih i posebnih tema koje su zajedničke ili odlikuju većinu korisnika. Uzimajući u obzir sve specifičnosti stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave, Program kontinuiranog stručnog usavršavanja bi trebalo da sadrži dve komponente – prvu koja se odnosi na poverene poslove jedinica lokalne samouprave, izraženu u okviru Opšteg programa kontinuiranog stručnog usavršavanja i drugu koja pretežno obuhvata poslove iz izvornog delokruga jedinica lokalne samouprave u okviru Sektorskog programa kontinuiranog stručnog usavršavanja.

- Imajući u vidu da je stručno usavršavanje zaposlenih u organima jedinice lokalne samouprave koji se pripremaju ili nalaze na rukovodećim radnim mestima jednako važno kao i stručno usavršavanje ostalih kategorija zaposlenih za ostvarivanje nadležnosti jedinice lokalne samouprave i kvaliteta utvrđivanja ili sprovođenja javnih politika, novi Zakon bi trebalo da predvidi i uvođenje Programa obuke rukovodilaca.

- Propisivanjem posebnih programa stručnog usavršavanja dalje se omogućava stručno usavršavanje zaposlenih u skladu sa specifičnim potrebama iz delokruga i nadležnosti jedinice lokalne samouprave, odnosno ostvarivanje potreba vezanih za pojedina radna mesta, vrste poslova ili posebne grupe korisnika. Pri tome, radi

usklađenosti sa utvrđenim Strategijom stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave u Republici Srbiji, u okviru posebnih programa potrebno je razlikovati sektorske posebne programe obuke (koji imaju za cilj podizanje nivoa znanja zaposlenih na pojedinim radnim mestima ili vrsti poslova za obavljanje poverenih poslova jedinice lokalne samouprave iz delokruga jednog organa državne uprave) i posebne programe stručnog usavršavanja u jedinici lokalne samouprave (koji imaju za cilj podizanje nivoa znanja i veština zaposlenih na pojedinim radnim mestima ili vrsti poslova iz izvornog delokruga i nadležnosti jedinice lokalne samouprave).

Od posebnog značaja za unapređenje programa stručnog usavršavanja jeste njihova standardizacija i utvrđivanje obaveznih elemenata programa (npr. razlog za donošenje programa i cilj koji se želi ostvariti njegovom realizacijom; oblast stručnog usavršavanja; opis programa i tematskih celina; organ kome je program namenjen; opis ciljne grupe korisnika obuke i najmanji i optimalan broj polaznika; projekcija troškova programa po jednom korisniku; oblici, metode i nosioci realizacije; očekivani efekti u podizanju nivoa znanja i veština polaznika; način vrednovanja i verifikacije i tome slično). Na ovaj način obezbeđuje se standardizovana sadržina programa u cilju unapređenja njihovog kvaliteta.

Pored toga, neophodno je utvrditi način obezbeđivanja sredstava za sprovođenje programa, kao i iznos sredstava za ove namene, pa bi u skladu sa tim trebalo propisati da se sredstva za sprovođenje Uvodnog programa obuke, Opšteg programa kontinuiranog stručnog usavršavanja, Programa obuke rukovodilaca i sektorski posebni program obuke obezbeđuju u budžetu Republike Srbije, a sredstva za sprovođenje Sektorskog programa kontinuiranog stručnog usavršavanja i posebne programe stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave u budžetu jedinice lokalne samouprave.

v) Kriterijumi, merila i način utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem

Kvalitet stručnog usavršavanja u velikoj meri zavisi od kvaliteta analize potreba za stručnim usavršavanjem. Ovaj proces podrazumeva sprovođenje analize više međusobno povezanih elemenata koji u ukupnom zbiru odražavaju potrebe zaposlenih i organa i organizacija u sistemu lokalne samouprave za tematskim celinama u okviru opštih i posebnih programa stručnog usavršavanja. Trenutno važeći Zakon ne reguliše ovo važno pitanje, a s obzirom na neuređenost u Zakonu ovlašćenja za donošenje, isto pitanje nije uređeno ni podzakonskim aktima.

Stoga je Zakon potrebno dopuniti propisivanjem kriterijuma, merila i način utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem, nadležnost Nacionalne akademije u ovim poslovima (npr. da vrši razvoj jedinstvene metodologije i standardnih instrumenata koji omogućavaju kontinuirano i fleksibilno praćenje i prilagođavanje programa obuke u skladu sa potrebama državnih organa, sprovodi postupak utvrđivanja potreba za programe koje ona realizuje i pruža stručnu podršku državnim organima za utvrđivanje potrebe za posebnim programima obuke).

g) Priprema, donošenje i sprovođenje programa stručnog usavršavanja

Ostvarivanje svrhe stručnog usavršavanja u javnoj upravi podrazumeva multisektorski pristup, multidisciplinarnost, interaktivnost, integrisanost procesa, po potrebi i individualni pristup, kao i korišćenje modernih tehnologija. U tom sistemu potrebno je obezbediti da instrumenti stručnog usavršavanja budu prilagođeni potrebama i prioritetima zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave, naročito zato što su njihovi resursi definisani i ograničeni. Određivanje adekvatnog institucionalnog okvira od ključne je važnosti za uspešnost sprovođenja procesa stručnog usavršavanja.

Imajući u vidu nove tendencije razvoja sistema stručnog usavršavanja u javnoj upravi, posebno nakon donošenja Zakona o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu,

institucionalni zahtevi prevazišli su postojeće mogućnosti predviđene važećim odredbama Zakona.

U tom smislu, novi Zakon bi trebalo da omogući uspostavljanje adekvatnog institucionalnog okvira za sprovođenje procesa stručnog usavršavanja.

Preciznije, trebalo bi predvideti da Nacionalna akademija sprovodi Uvodni program obuke, Opšti program kontinuiranog stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave i Program obuke rukovodilaca, a da organi državne uprave i jedinica lokalne samouprave samostalno ili preko Nacionalne akademije sprovode Sektorski program kontinuiranog stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave i posebne programe (sektorski posebni program obuke i posebni program stručnog usavršavanja u jedinici lokalne samouprave).

Pored toga, trebalo bi inovativno propisati i moguće oblike u kojima se organizuje i sprovode programi stručnog usavršavanja (predavanja, seminari, treninzi, radionice, okrugli stolovi, konferencije, stažiranja, koučing, mentorstvo, studijske posete, elektronsko učenje i dr).

d) Predavači i drugi realizatori i sprovodioci programa

Imajući u vidu potrebe unapređenja sistema stručnog usavršavanja, neophodno je obezbediti izbor najkvalitetnijih predavača u skladu sa vrstom i temama programa, oblicima i metodima izvođenja stručnog usavršavanja i ponuđenom cenom usluge. Pored toga, mora postojati potpuna ravnopravnost zainteresovanih lica koja ispunjavaju uslove za izvođenje stručnog usavršavanja. Konačno, neophodno je obezbediti da se postupak izbora predavača odvija u skladu sa načelima zakonitosti, delotvornosti i ekonomičnosti.

Imajući u vidu potrebe unapređenja sistema stručnog usavršavanja, novi Zakon bi trebalo da precizira i sledeće: ko može biti predavač ili drugi realizator i sprovodilac programa obuke; uslove selekcije i akreditacije predavača i drugih realizatora i sprovodioca programa obuke; nadležnost za sprovođenje postupka selekcije i akreditacije subjekata koji realizuju programe obuke; program selekcije, obuke, akreditacije i načina angažovanja predavača, mentora i kouča, pravo na naknadu za njihov rad i način upisa i vođenja stalne liste predavača i drugih realizatora obuka; kriterijume i merila kojima se dokazuje ispunjenost uslova za akreditaciju drugih sprovodioca programa obuke, odnosno potvrđivanje statusa akreditovane visokoškolske ustanove ili naučnoistraživačke organizacije ili javno priznatog organizatora obrazovanja odraslih, kao i oblik, način upisa i vođenja evidencije o ovim licima.

đ) Evidencija, akreditacija i depozit podataka o programima stručnog usavršavanja

Evidencije u vezi sa stručnim usavršavanjem u skladu sa važećim režimom još uvek su u fazi uspostavljanja, što ima za posledicu da podaci o programima, polaznicima obuka, verifikaciji programa obuka, predavačima i drugo, ne mogu dati pozitivne efekte i koristiti se kao metod „upravljanja znanjem”.

U tom smislu, imajući u vidu delokrug Nacionalne akademije utvrđen Zakonom o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu u poslovima stručnog usavršavanja i s tim u vezi, neophodnost obezbeđenja uslova za ukupno praćenje stanja u oblasti stručnog usavršavanja na nivou cele javne uprave, Zakonom bi trebalo propisati da Nacionalna akademija vodi evidencije o programima stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave. Takođe, trebalo bi utvrditi obavezne podatke koje organi treba da dostavljaju za upis u ovu evidenciju, kao i obavezu dostavljanja podataka i materijala koji su pripremljeni za potrebe ili su proizvod programa stručnog usavršavanja. Pored toga, trebalo bi predvideti i koje podatke evidencija, pored podataka o programu, sadrži (npr. podatke o jedinicama lokalne samouprave, odnosno korisnicima; učesnicima; sprovodiocu kome je povereno izvođenje obuke;

predavačima, mentorima i koučima; ocenama uspešnosti sprovedenih programa i materijalima koji su pripremljeni za potrebe ili su proizvod programa stručnog usavršavanja i tome slično).

e) Vrednovanje sprovedenih programa stručnog usavršavanja

Način uređenja pitanja vrednovanja programa stručnog usavršavanja i njihovog sprovođenja u praksi, jedna je od ključnih pretpostavki za stepen realizacije željenih efekata stručnog usavršavanja. Neophodno je obezbediti objektivnost ocenjivanja sadržaja, metoda i učesnika u izvođenju stručnog usavršavanja, kao i konkretne posledice dobijenih rezultata ocenjivanja. Verifikacija efekata stručnog usavršavanja mora se vršiti i nezavisno od evaluacije koju obavljaju sami realizatori obuke. Ona mora obuhvatiti ocenu zaposlenog koji je bio na stručnom usavršavanju, ali i ocenu njegovog neposrednog rukovodioca.

ž) Verifikacija programa stručnog usavršavanja

Jedan od ključnih elemenata za uređenje sistema stručnog usavršavanja je verifikacija programa stručnog usavršavanja. Budući da ovo pitanje nije uređeno Zakonom potrebno je utvrditi modalitete u vezi sa izdavanjem uverenja (sertifikata, potvrda) učesnicima obuka, u odnosu na to da li je na završetku obuke vršena provera znanja polaznika.

Takođe, trebalo bi utvrditi i nadležnost za izdavanje uverenja (sertifikata, potvrda), kao i obavezu propisivanja bližih pravila u vezi sa izdavanjem uverenja (sertifikata, potvrda).

z) Program osposobljavanja pripravnika

Kompatibilno rešenjima o mentorima u realizaciji programa stručnog usavršavanja, trebalo bi izvršiti dopunu člana 128. Zakona, odnosno urediti pitanja i u vezi sa mentorstvom u programu osposobljavanja pripravnika za rad u organima i organizacijama jedinice lokalne samouprave. U tom smislu, trebalo bi propisati da mentori mogu biti, po pravilu, zaposleni koji imaju značajno iskustvo u obavljanju relevantnih poslova, koji su ostvarili zapažene i priznate rezultate u radu organa i organizacija jedinice lokalne samouprave. Takođe, trebalo bi predvideti da se mentorstvo u organima i organizacijama jedinice lokalne samouprave ostvaruje u skladu sa aktom, odnosno odgovarajućim programom, kao i da podrazumeva neposredan lični prenos znanja i iskustava u određenom trajanju. Konačno, neophodno je utvrditi i obavezu pripreme i sprovođenja posebnog programa obuke mentora i donošenje smernice za njihov rad od strane Nacionalne akademije, radi obezbeđenja standardizacije ovog procesa.

3) Upravljanje ljudskim resursima

Praćenjem stanja u oblasti utvrđena je potreba jedinica lokalne samouprave za stručnom pomoći u upravljanju ljudskim resursima, zbog čega je neophodno preduzeti mere koje imaju za cilj da se obezbedi zadovoljenje potreba jedinica lokalne samouprave i zakonitost i pravilnost u upravljanju ljudskim resursima i ostvarivanju prava i obaveza iz radnopravnog statusa zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave. Polazeći od celine pravnog sistema, kompatibilnost rešenja istih pitanja u sistemu državne uprave i više od jedne decenije primenu istih u praksi, najcelishodnije rešenje ovog problema nalazi se u predlogu da jedinice lokalne samouprave mogu ostvariti saradnju sa službom Vlade za upravljanje kadrovima radi pružanja stručne pomoći u primeni odredaba ovog zakona i drugih propisa koji uređuju upravljanje ljudskim resursima u jedinicama lokalne samouprave.

Uz navedeno, poslove upravljanja ljudskim resursima u lokalnoj samoupravi potrebno je uskladiti sa novim organizacionim i funkcionalnim elementima stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave koji se uspostavljaju ovim zakonom i Zakonom o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu.

2. Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu

Donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave predlaže se u cilju stvaranja upotpunjenog, odnosno celovitog pravnog okvira kojim će se unaprediti sistem stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave, čime će se doprineti stvaranju delotvorne i efikasne lokalne samouprave, sposobne da iznese teret reformskih procesa, sa pozitivnim efektima na privredu i građane.

Posebni ciljevi predloženih rešenja odnose se na:

1) *Unapređenje prava na stručno usavršavanje* (postizanje ovog cilja moguće je uvođenjem u sistem stručnog usavršavanja kategorije rukovodilaca – zaposlenih na rukovodećim radnim mestima);

2) *Unapređenje kvaliteta i delotvornosti stručnog usavršavanja* (ispunjenje ovog cilja moguće je ostvariti: definisanjem programa i njihovih elemenata; definisanjem kriterijuma, merila i načina utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem; propisivanjem pravila u vezi sa pripremom, donošenjem i sprovođenjem programa stručnog usavršavanja; definisanjem kruga lica koja mogu biti ovlašćena za sprovođenje utvrđenih programa, kao i pravila u vezi sa njihovom selekcijom i akreditacijom; uvođenjem pravila u vezi sa vođenjem evidencija, akreditacijom i depozitom podataka o programima stručnog usavršavanja; uvođenjem pravila o vrednovanju i verifikaciji programa stručnog usavršavanja; unapređenjem pitanja mentorstva; preciznijim uređenjem ugovora o stručnom osposobljavanju);

3) *Unapređenje efikasnosti procesa stručnog usavršavanja* (ispunjenje ovog cilja moguće je definisanjem novog institucionalnog okvira za stručno usavršavanje u jedinicama lokalne samouprave – naročito definisanjem uloge Nacionalne akademije i utvrđivanjem uloge i obaveza organa i organizacija u sistemu lokalne samouprave u vezi sa poslovima stručnog usavršavanja).

3. Druge mogućnosti za rešavanje problema

Imajući u vidu pravnu prirodu otvorenih pitanja u vezi sa sistemom stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave, izmene i dopune važećeg Zakona su jedini način za rešavanje uočenih problema.

4. Zašto je donošenje zakona najbolje za rešavanje problema

Radi ostvarivanja svih navedenih strateških pravaca delovanja, neophodno je donošenje Zakona, kako bi se svi materijalni i funkcionalni elementi stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave unaprediti i uskladiti sa celinom sistema stručnog usavršavanja koji se uspostavlja Zakonom o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu.

Takođe, predložene izmene i dopune Zakona materija su koja se isključivo reguliše zakonom.

5. Na koga će i kako uticati predložena rešenja

Ovaj zakon imaće pozitivan uticaj na sve zaposlene u jedinicama lokalne samouprave. Imajući u vidu da predviđena rešenja bitno unapređuju sistem stručnog usavršavanja, zaposlenima u jedinicama lokalne samouprave će biti omogućeno da na delotvorniji i efikasniji način koriste svoje pravo na stručno usavršavanje. Kako se Zakonom stvaraju uslovi za pripremu i sprovođenje svrsishodnih programa stručnog usavršavanja, opravdano je očekivati unapređen nivo znanja, sposobnosti i veština

zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave, što će imati uticaj ne samo na razvoj karijere zaposlenog kao pojedinca, već i na unapređenje izvršavanja funkcija organa u sistemu lokalne samouprave.

Posebnu ulogu u skladu sa novim Zakonom imaju rukovodioci – zaposleni u jedinicama lokalne samouprave na rukovodećim radnim mestima. Za njihove potrebe utvrđena je posebna vrsta programa stručnog usavršavanja čije će sprovođenje omogućiti sticanje specifičnih znanja i veština, kao i unapređenja sposobnosti za uspešno ostvarivanje funkcije rukovođenja. S druge strane, njihova uloga u procesu utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem, kao i u vezi sa pripremom, donošenjem, sprovođenjem i verifikovanjem programa stručnog usavršavanja zahteva posebnu pažnju i dodatno angažovanje u okviru obavljanja rukovodeće funkcije, naročito kada je u pitanju primena novih zakonskih rešenja.

Primena Zakona uticaće direktno na sve organe i organizacije u sistemu lokalne samouprave, odnosno na zaposlene u tim organima i organizacijama koji obavljaju poslove u vezi sa stručnim usavršavanjem. Imajući u vidu da je potrebno obezbediti da nove funkcije stručnog usavršavanja budu uvedene, da unutrašnja organizacija prati funkcionalne potrebe, kao i da administrativni i tehnički kapaciteti za obavljanje poslova u vezi sa stručnim usavršavanjem podržavaju potrebe unapređenja ovog sistema, neophodno je da sva lica uključena u ovaj proces ulože dodatni napor u cilju uspešne primene novih zakonskih rešenja. Poseban značaj za sistem stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave u institucionalnom smislu ima donošenje Zakona o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu i osnivanje Nacionalne akademije.

Imajući u vidu navedenu međusobnu povezanost odredaba zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave i rešenja sadržanih u Zakonu o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu, potrebno je ukazati da će ona značajno uticati i na zaposlene u organima autonomnih pokrajina, kao i rukovodioce – zaposlene u organima autonomnih pokrajina na rukovodećim radnim mestima. Naime, u odnosu na važeće odredbe člana 192. stav 1. tačka 3) Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave, donošenjem Zakona o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu (polazeći od člana 2. stav 1) unapređuje se sveobuhvatnost i održivost aktivnosti stručnog usavršavanja u ovim organima, kao i standardizacija procesa i očekivanih rezultata, evaluacija svih aspekata tog procesa i veća usklađenost aktivnosti stručnog usavršavanja zaposlenih u organima autonomnih pokrajina sa stručnim usavršavanjem u ostalim delovima javne uprave.

Predložena rešenja u manjem obimu će imati uticaj i na lica koja su, po trenutno važećim propisima, odlukom nadležnog organa stekla status lica koja sprovode programe, odnosno status realizatora programa (predavača, mentora, kouča i sl.) i akreditovana ili na drugi način ovlašćena da učestvuju u sprovođenju, odnosno realizaciji programa i koja se nalaze na postojećim listama lica ovlašćenih za sprovođenje, odnosno realizaciju programa. Naime, ova lica trebalo bi da zadrže stečeni status i nastave da sprovode, odnosno realizuju programe na kojima jesu ili na kojima budu angažovani – dok ne budu akreditovani i upisani u stalnu listu predavača i drugih realizatora obuke ili evidenciju o akreditovanim sprovodiocima obuke, u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih za njegovo izvršavanje, a najduže tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Celina ovih rešenja je takva da s jedne strane, obezbeđuje kontinuitet u ostvarivanju funkcije stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave i nesmetan prelazak na novi sistem u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu, a s druge strane, stvara mogućnost da ova lica nastave sa ostvarivanjem tog prava u istom obimu i nakon početka primene unapređenog pravnog režima u oblasti stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave, s optimalnim rokom u kome mogu da potvrde taj status u skladu sa zakonom. Pored ovih lica, Zakon će imati uticaj na

druga lica koja će po ovom zakonu prvi put steći status akreditovanog realizatora, odnosno sprovodioca programa stručnog usavršavanja, ali samo u minimalnom obimu koji podrazumeva vreme utvrđeno zakonskim rokovima za rešavanje u ovim upravnim stvarima i trošak utvrđen republičkim administrativnim taksama.

Takođe, očekuje se pozitivan uticaj Zakona na visokoškolske ustanove koje su akreditovane u skladu sa propisima o visokom obrazovanju, naučnoistraživačke organizacije akreditovane u skladu sa propisima o naučnoistraživačkoj delatnosti, javno priznate organizatore obrazovanja odraslih koji su taj status stekli u skladu sa propisima o obrazovanju odraslih i lica koja za to budu akreditovana u skladu sa odredbama ovog zakona u smislu otvaranja mogućnosti za proširenje osnovne/obavljanje registrovane delatnosti. To istovremeno podrazumeva i odgovarajuće stručne i administrativno-tehničke pripreme navedenih subjekata da bi ispunili uslove za akreditaciju ili priznavanje statusa akreditovanog sprovodioca programa stručnog usavršavanja.

Konačno, očekuje se da primena novih zakonskih rešenja pozitivno utiče i na građane i privredu s obzirom da proces unapređenog stručnog usavršavanja treba da doprinese kvalitetnijem, delotvornijem i efikasnijem pružanju usluga.

6. Troškovi koje će primena zakona izazvati kod građana i privrede, posebno malih i srednjih preduzeća

U skladu sa članom 118. st. 4. i 5. Zakona, za sprovođenje ovog zakona obezbeđena su sredstva u budžetu Republike Srbije za 2017. godine, na razdelu 19 – Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, Glava 19.0, Program 0608 – Sistem lokalne samouprave, Funkcija 110 – Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi i spoljni poslovi, Programska aktivnost 0003 – Jačanje kapaciteta lokalne samouprave, i to na sledećim ekonomskim klasifikacijama:

- Ekonomska klasifikacija 416 – Nagrade zaposlenima i ostali posebni rashodi, u iznosu od 475.000 dinara za naknade članu Saveta za stručno usavršavanje zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave koji je zaposlen u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave.
- Ekonomska klasifikacija 423 – Usluge po ugovoru, u iznosu od 1.425.000 dinara za naknade članovima Saveta za stručno usavršavanje zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave koji nisu zaposleni u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave (tri eksterna člana Saveta).

Sredstva za ovu namenu u 2018. i 2019. godini obezbediće se u budžetu Republike Srbije, na razdelu 19 – Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, u okviru limita koji na godišnjem nivou državnim organima određuje Ministarstvo finansija.

Sredstva za vršenje nadležnosti u poslovima koji su u vezi sa vođenjem evidencije programa stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave, obezbeđena su na Razdelu 19 – Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave:

- Glava 19.0, Funkcija 110 – Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi i spoljni poslovi, Program 0608 – Sistem lokalne samouprave, Programska aktivnost 0003 Jačanje kapaciteta lokalne samouprave, Ekonomska klasifikacija 515 – Nematerijalna imovina u iznosu od 3.500.000,00 dinara za softver za vođenje službenih evidencija odobrenih i realizovanih programa, izdatih akreditacija realizatora programa, kao i evidencije o učesnicima i programima stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave.

Ukoliko se do kraja 2017. godine ne realizuju sredstva planirana za potrebe ostvarivanja nadležnosti Nacionalne akademije u delu koji se odnosi na nabavku

softvera za vođenje navedene službene evidencije, ista je potrebno planirati u 2018. godini (prema procenjenoj vrednosti).

Uz navedeno u budžetu Republike Srbije za 2018. i 2019. godinu potrebno je na razdelu Nacionalne akademije planirati sredstva za sprovođenje programa stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave u iznosu od 8.000.000 dinara.

Imajući u vidu oblast koju uređuje, primena neće stvoriti posebne troškove privredi (naročito ne malim i srednjim preduzećima).

S obzirom na položaj Nacionalne akademije za javnu upravu u sistemu organa državne uprave (posebna organizacija) na koju se u pitanjima unutrašnje organizacije primenjuju propisi o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u ministarstvima, posebnim organizacijama i službama Vlade, saglasno kojim se mogu obrazovati okružne područne jedinice i druge područne jedinice da bi vršile poslove iz delokruga organa van njegovog sedišta (dakle i za poslove organizovanja i sprovođenja obuka), ovaj zakon neće stvoriti posebne troškove jedinicama lokalne samouprave i organima autonomnih pokrajina u vezi sa obukom zaposlenih (kao što su npr. troškovi smeštaja i sl.).

Troškovi lica koja će po ovom zakonu ostvarivati pravo na akreditaciju za realizatore, odnosno sprovodiocce programa stručnog usavršavanja su minimalni i odnose se samo na takse za spise i radnje koje su utvrđene Zakonom o republičkim administrativnim taksama (za zahtev – 310 RSD i za rešenje koji se odobrava akreditacija – 520 RSD).

Ovo se posebno odnosi na lica kojima se može priznati status akreditovanog sprovodioca programa stručnog usavršavanja (visokoškolske ustanove, naučnoistraživačke organizacije i drugi javno priznati organizatori obrazovanja odraslih), budući da su već akreditovani u skladu sa propisima koji predviđaju kompatibilne uslove za akreditaciju u pogledu prostora i opreme, te se ne očekuje da će ovaj zakon izazvati posebne ili dodatne troškove za te namene.

Ostala lica koja se po odredbama ovog zakona akredituju za sprovodiocce programa stručnog usavršavanja potrebno je da obezbede minimum uslova u pogledu prostora i opreme, kako bi se ostvarila svrha sprovođenja programa stručnog usavršavanja. U tom smislu, nije neophodno da prostorom raspolažu u vlasništvu ili po osnovu zakupa, dovoljan je bilo koji drugi osnov korišćenja, što je prevashodno značajno za udruženja i druge neprofitne organizacije koje mogu u manjem obimu, ako je delatnost predviđena statutom i u vezi sa statutarnim ciljevima, neposredno obavljati delatnost kojom se stiče dobit u skladu sa zakonom.

7. Da li pozitivni efekti opravdavaju troškove

Pravilno postavljen sistem stručnog usavršavanja trebalo bi posmatrati kao investiciju, a ne kao trošak. Ovo naročito kada se ima u vidu da je službenički sistem u jedinicama lokalne samouprave relativno limitiran u kome je oslonac prvenstveno na kadrove koji se nalaze u okviru tog sistema od samog početka karijere, kroz njihovo napredovanje i horizontalno ili vertikalno premeštanje unutar sistema. Lokalna samouprava koja kreativno doprinosi utvrđivanju delotvornih i sprovodivih javnih politika na ovom nivou vlasti, obezbeđuje delotvorno i efikasno vršenje nadležnosti kako u izvornim, tako i u poverenim poslovima, rešavanje brojnih upravnih stvari u različitim upravnim oblastima, koja kroz inspekcijski nadzor preventivno sprečava enormne rizike po ljudski život, zdravlje i životnu sredinu, suzbija „sivu ekonomiju” i obezbeđuje zakonito postupanje i ponašanje pravnih i fizičkih lica, koja vodi ažurne i potpune evidencije, koja raspolaže sposobnostima da predvidi i predupredi buduće neizvesne događaje ili smanji štetu koja iz toga može da proistekne (poplave, migrantska kriza i sl.) je sistem koji ne može postojati bez

profesionalaca kojima je obezbeđen permanentno usavršavanje i usvajanje novih znanja i veština kroz različite oblike stručnog usavršavanja. Pozitivni efekti na privredu i građane su enormni u odnosu na troškove ulaganja u stručno usavršavanje, koji su planirani i uređeni restriktivno.

Takođe, primena novog Zakona neće izazvati građanima i privredi dodatne troškove.

8. Da li zakon stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju

Ovim Zakonom se stvaraju uslovi za pojavu novih privrednih subjekata koji bi obavljali delatnosti u vezi za sprovođenje Sektorskog programa kontinuiranog stručnog usavršavanja i posebnih programa obuke u jedinicama lokalne samouprave u slučaju da su akreditovani u skladu sa zakonom.

Imajući u vidu da je predviđeno da Sektorski program kontinuiranog stručnog usavršavanja i posebne programe obuke u jedinicama lokalne samouprave mogu da sprovedu visokoškolske ustanove koje su akreditovane u skladu sa propisima o visokom obrazovanju, naučnoistraživačke organizacije akreditovane u skladu sa propisima o naučnoistraživačkoj delatnosti, javno priznati organizatori aktivnosti obrazovanja odraslih koji su taj status stekli u skladu sa propisima o visokom obrazovanju i lica koja za to budu akreditovana u skladu sa rešenjima sadržanim u Zakonom stvaraju se uslovi za tržišnu utakmicu.

9. Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove

Ministar državne uprave i lokalne samouprave, u skladu sa ovlašćenjima iz člana 28. Uredbe o načelima za unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta u ministarstvima, posebnim organizacijama i službama Vlade („Službeni glasnik RS”, br. 81/07 - prečišćen tekst, 69/08, 98/12 i 87/13), doneo je – septembra 2016. godine, Rešenje o obrazovanju Posebne radne grupe za pripremu teksta nacrta zakona o centralnoj instituciji za stručno usavršavanje u javnoj upravi, koja je u okviru zadatka da pripremi tekst tog zakona, pripremila neophodna usklađivanja materijalnih elemenata stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave sadržanih u odredbama Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave sa organizacionom formom stručnog usavršavanja u javnoj upravi koja se utvrđuje sada već donetim Zakonom o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu.

U radu Posebne radne grupe učestvovali su predstavnici organa čiji je delokrug povezan sa sadržinom ovih zakona. Pored predstavnika Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave u radu na pripremi teksta zakona učestvovali su i predstavnici Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, Službe za upravljanje kadrovima, Kancelarije za evropske integracije, Ministarstva finansija, Ministarstva pravde i Pravosudne akademije.

Konsultativni proces o tekstu zakona kojim se menja i dopunjuje Zakon o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave započet je u toku pripreme nacrta ovog zakona, kada je radna verzija zakona – 27.12.2017. godine, data na uvid javnosti, objavljivanjem na sajtu Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave.

Tom prilikom, Ministarstvo je pozvalo predstavnike državnih organa, organa autonomne pokrajine, organa jedinica lokalne samouprave i druge imaoce javnih ovlašćenja, eminentne stručnjake u ovoj oblasti, kao i ostale zainteresovane subjekte da se upoznaju sa radnom verzijom Zakona o izmenam i dopunama Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samoupraveu javnoj upravi i dostave svoje komentare, predloge i sugestije.

Ovaj proces je bio izuzetno interaktivan, a u njemu su uzeli učešće predstavnici državnih organa, organa jedinica lokalne samouprave i nevladin sektor (SKGO, NALED i dr.). Svi komentari i predlozi za unapređenje teksta radne verzije zakona uzeti su u razmatranje, a pomogli su definisanju rešenja predloženih u Nacrtu zakona.

Nakon što je Posebna radna grupa pripremila tekst zakona i podnela izveštaj o izvršenom zadatku ministru državne uprave i lokalne samouprave, na predlog Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, Odbor za pravni sistem i državne organe doneo je Zaključak 05 broj: 011-3608/2017-1 od 19. aprila 2017. godine, kojim je određeno sprovođenje javne rasprave o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave i utvrđen Program javne rasprave o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave.

Javna rasprava o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave sprovedena je od 24. aprila do 15. maja 2017. godine.

Program javne rasprave, sa tekstom zakona i priložima utvrđenim Poslovnikom Vlade, objavljeni su na internet stranici Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave <http://www.mduls.gov.rs/aktivnosti-obavestenja>, sa pozivom svim zainteresovanim stranama da u toku trajanja javne rasprave dostave svoje komentare, predloge i sugestije za unapređenje njegovog teksta, na e-mail adresu: nacionalna.akademija@mduls.gov.rs ili putem pošte na adresu: Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, Beograd, Birčaninova 6. Istovremeno, tekst navedenog zakona, sa priložima i pozivom za dostavljanje komentara, predloga i sugestija objavljen je i na portalu e-uprava.

Učesnici u javnoj raspravi bili su predstavnici državnih organa, organa autonomne pokrajine, organa jedinica lokalne samouprave i drugi imaoci javnih ovlašćenja; predstavnici stranih diplomatskih misija u Republici Srbiji, međunarodnih organizacija i tela i donatorske zajednice; predstavnici akademske javnosti i eminentni stručnjaci u ovoj oblasti, predstavnici nevladinog sektora, kao i ostali zainteresovani subjekti.

Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, u saradnji sa Kancelarijom Evropske unije u Beogradu i Savetom Evrope, organizovalo je okrugle stolove na kojima je predstavljen tekst zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave, i to u po jedan u Nišu i Novom Sadu i dva u Beogradu. Učesnici u javnoj raspravi pokazali su veliku zainteresovanost za participaciju u okruglim stolovima, tako da je ovim skupovima prisustvovalo ukupno 362 učesnika.

Učesnici okruglih stolova uzeli su aktivno učešće i izneli svoje komentare na tekst zakona, a posebno je pohvaljen sistemski pristup u zakonodavnoj aktivnosti Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave u pripremi zakona koji uređuju stručno usavršavanje u javnoj upravi.

Predlozi i pitanja izneti u diskusiji na održanim okruglim stolovima uglavnom su bili u pravcu razjašnjenja, odnosno pojašnjenja konceptualnih i pojedinačnih rešenja sadržanih u Nacrtu zakona, što je doprinelo boljem razumevanju teksta zakona i cilja koji se njegovim donošenjem želi postići.

Neophodan nivo korelacije učesnika u debati, pored mogućnosti neposredne interakcije, obezbedilo je i korišćenje novog komunikacionog alata sli.do i virtuelna diskusija prisutnih učesnika pojedinačnih okruglih stolova, koji su bili u prilici da iznesu dodatne komentare, predloge i sugestije ne samo o tekstu zakona, već i o odgovorima i izjašnjenjima predstavnika predlagača u vezi sa prethodno u diskusiji iznetim pitanjima i sugestijama.

Najveće interesovanje učesnika okruglih stolova odnosilo se na pitanja u vezi sa predavačima i drugim realizatorima i sprovodiocima programa i njihovom selekcijom i akreditacijom i sredstvima za sprovođenje programa stručnog usavršavanja.

Međutim, polazeći od izjašnjenja predstavnika predlagača, obrazloženog potrebom obezbeđenja usklađenosti sa pravnim sistemom i ukupnim odnosima koji se u oblasti stručnog usavršavanja uspostavljaju osnivanjem Nacionalne akademije za javnu upravu, učesnici okruglih stolova načelno su potvrdili potrebu uspostavljanja predstavljenih standarda i kriterijuma koji na celovit način treba da ostvare svrhu stručnog usavršavanja i sticanja funkcionalnih, primenljivih znanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave. Stoga, nisu izneti posebni predlozi za određene izmene ili dopune predstavljenih odredaba zakona u delu odredaba koje uređuju stručno usavršavanje u jedinicama lokalne samouprave.

10. Koje će mere tokom primene zakona biti sprovedene da bi se ostvarili razlozi donošenja zakona

Primena novog Zakona podrazumeva sprovođenje sledećih mera:

- 1) Nacionalna akademija vrši razvoj metodologije i standardnih instrumenata koji omogućavaju kontinuirano i fleksibilno praćenje i prilagođavanje programa obuke u skladu sa potrebama organa jedinica lokalne samouprave;
- 2) Nacionalna akademija sprovodi postupak utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem koje je u vezi sa kontinuiranim stručnim usavršavanjem u jedinicama lokalne samouprave i obukom rukovodilaca, u saradnji sa Savetom, kao i odgovornim licima za poslove upravljanja kadrovima u organima jedinica lokalne samouprave, a razmatra i usvaja Programski savet Nacionalne akademije;
- 3) Uvodni program obuke priprema i sprovodi Nacionalna akademija, u zavisnosti od stepena stručne spreme zaposlenih koji prvi put zasnivaju radni odnos u jedinici lokalne samouprave ili se pripremaju za polaganje državnog stručnog ispita, a sadrži osnovne elemente programa državnog stručnog ispita;
- 4) Opšti program kontinuiranog stručnog usavršavanja priprema, sprovodi i razvija Nacionalna akademija;
- 5) Program obuke rukovodilaca priprema, sprovodi i razvija Nacionalna akademija, u saradnji sa Savetom;
- 6) Opšti program obuke i Program obuke rukovodilaca, za svaku godinu donosi Vlada, na predlog Nacionalne akademije, po pribavljenom mišljenju Saveta;
- 7) Sektorski posebni program obuke, za svaku godinu, donosi organ državne uprave i čijem su delokrugu povereni poslovi po pribavljenom mišljenju Saveta, a posebne programe obuke u jedinici lokalne samouprave, za svaku godinu, donosi nadležni organ u jedinici lokalne samouprave po pribavljenom mišljenju Saveta;
- 8) Selekciju i akreditaciju predavača i drugih realizatora programa sprovodi Nacionalna akademija iz reda stručnjaka relevantnih u oblasti koja je deo programa stručnog usavršavanja, prvenstveno iz reda zaposlenih u državnim organima i organima jedinica lokalne samouprave. Pri tome, predavač se selektuje na osnovu propisanih kriterijuma (stručnog, radnog i predavačkog iskustva u predmetnoj oblasti za koju se prijavljuje, objavljenih radova iz

relevantne stručne oblasti, provere trenerskih veština, kao i uspeha u programu obuke predavača koji podrazumeva stručno usavršavanje lica sa specijalističkim znanjem iz određenih oblasti i sprovodi se radi unapređenja predavačkih veština, usvajanja didaktičko metodičkih znanja i razvoja veština prezentacije i komunikacije radi prenošenja stručnih znanja).

- 9) Vlada, na predlog Nacionalne akademije, donosi akt kojim se bliže uređuje program selekcije, obuke, akreditacije i načina angažovanja predavača, mentora i kouča, iznos naknada za njihov rad, kao i oblik, način upisa i vođenja stalne liste predavača i drugih realizatora obuka;
- 10) Vlada, na predlog Nacionalne akademije, donosi akt kojim se bliže uređuju kriterijumi i merila kojima se dokazuje ispunjenost uslova za akreditaciju, odnosno potvrđuje status akreditovane visokoškolske ustanove ili naučnoistraživačke organizacije ili javno priznatog organizatora obrazovanja odraslih, kao i oblik, način upisa i vođenja evidencije o ovim licima;
- 11) Nacionalna akademija vodi evidenciju programa stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave u okviru Centralne evidencije programa stručnog usavršavanja u javnoj upravi i bliže propisuje oblik, način upisa i vođenja te evidencije;
- 12) Kriterijume i merila za vrednovanje programa stručnog usavršavanja utvrđuje Nacionalna akademija, u saradnji sa Savetom, kao i odgovornim licima za poslove upravljanja kadrovima u jedinicama lokalne samouprave;
- 13) Uslove izdavanja, oblik uverenja (sertifikata, potvrde) i način vođenja evidencije o izdatim uverenjima (sertifikatima, potvrdoma) bliže propisuje Nacionalna akademija;
- 14) Nacionalna akademija priprema i sprovodi poseban program obuke mentora u programima stručnog osposobljavanja u jedinicama lokalne samouprave i donosi smernice za njihov rad;
- 15) Podzakonska akta koja su predviđena ovim zakonom doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Propisi doneti do dana stupanja na snagu novog Zakona nastavljaju da se primenjuju do donošenja odgovarajućih propisa utvrđenih novim Zakonom, ako nisu u suprotnosti sa odredbama tog zakona;
- 16) Stručno usavršavanje zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave u 2017. godini sprovodiće se na osnovu programa stručnog usavršavanja koji su za 2017. godinu doneti u skladu sa ranije važećim propisom;
- 17) Za selekciju i akreditaciju predavača, drugih realizatora i sprovodilaca programa, Nacionalna akademija raspisaće javni poziv u roku od 60 dana od dana donošenja podzakonskih akata utvrđenih novim Zakonom.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave
Draft Law on Amendments to the Law on Employees of Autonomous Provinces and local Self-Government Units

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

Predmetni propis nije predviđen Sporazumom.

- a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Predmetni propis nije predviđen Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost predmetnog propisa.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Da, engleski jezik.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Ministar državne uprave i lokalne samouprave, u skladu sa ovlašćenjima iz člana 28. Uredbe o načelima za unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta u ministarstvima, posebnim organizacijama i službama Vlade („Službeni glasnik RS”, br. 81/07 – prečišćen tekst, 69/08, 98/12 i 87/13), doneo je Rešenje o obrazovanju Posebne radne grupe za pripremu teksta nacrtu zakona o centralnoj instituciji za stručno usavršavanje u javnoj upravi, koja je u okviru zadatka da pripremi tekst predloga tog zakona, pripremila neophodna usklađivanja materijalnih elemenata stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave sadržanih u odredbama Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave sa organizacionom formom stručnog usavršavanja u javnoj upravi koja se utvrđuje Zakonom o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu.

U radu Posebne radne grupe učestvovali su predstavnici organa državne uprave i službi Vlade čiji je delokrug povezano pitanje sa sadržinom ovog zakona.

U predlaganju rešenja sadržanih u Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave nije bilo izdvojenih mišljenja članova Posebne radne grupe.